

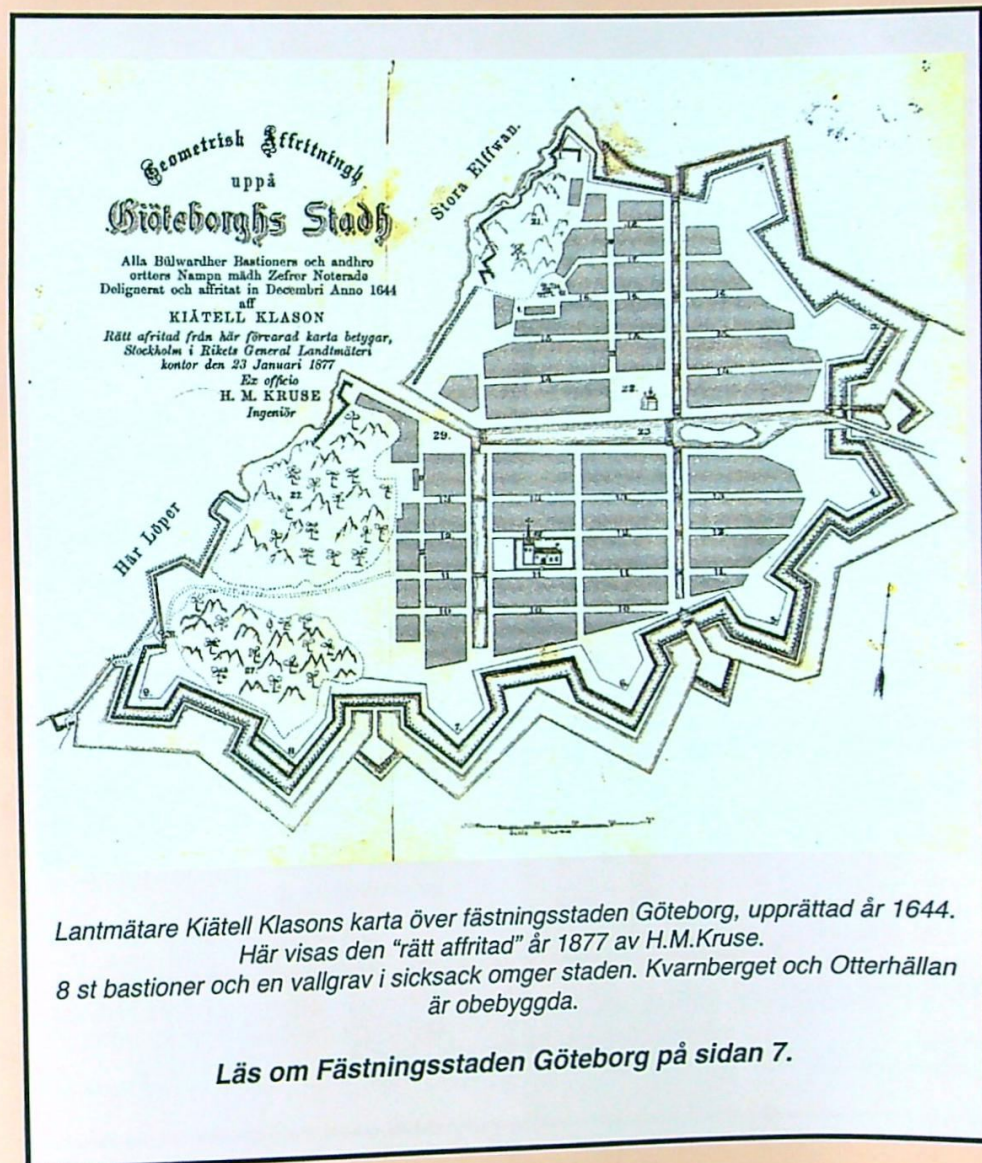
Västernorrlands

GöteborgsRegionens Släktforskare

Årg 28

2011

Nr 4

Lantmätare Kiätell Klasons karta över fästningsstaden Göteborg, upprättad år 1644.
Här visas den "rätt affritad" år 1877 av H.M.Kruse.
8 st bastioner och en vallgrav i sicksack omger staden. Kvarnberget och Otterhällan
är obebyggda.

Läs om Fästningsstaden Göteborg på sidan 7.

Innehåll nr 4 - 2011

Vi möts	sid. 3
GRS kursprogram	3
<i>Per Clemensson</i> Från ordföranden	4
<i>Karin o. Joel Holger</i> Släktforskardagarna i Norrköping Göteborgs tomtägare	5 15
<i>Folke Danbratt</i> Fästningsstaden Göteborg Ordförklaringar Tomtöreslängd 1729	7 13 16
<i>Sonja Rindby</i> Namn åt de döda	21
<i>Bengt O.T.Sjögren</i> Brev, brevskrivare, brevidentifiering	22
<i>Lennart Limberg</i> Om hus och bygd	27
<i>Ewert Arwidsson</i> Expedition vita bussarna	29
Aktuella nyförvärv till biblioteket Beställningar hos GRS	31 32
<i>Joel Holger</i> Landet runt	33
Forska med GRS datorer	36

Nästa nummer av Västanbladet
utkommer i februari 2012.
Manusstopp den 1 jan 2012.

ISSN - 1102 - 4453

GöteborgsRegionens Släktforskare

MEMLEMSFÖRENING I SVERIGES SLÄKTFORSKARFÖRBUND

Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg
Tel. 031 - 13 12 26. Org.nr 857204 - 7564

Styrelse 2 0 1 1

- Ordf. Per Clemensson, 031 - 20 65 63
S. Vägen 79, 412 54 GÖTEBORG
per@clemensson.net
- V. ordf. Lars Olof Lööf, 070 - 560 28 40
Erik Dahlbergsg. 4, 41126 GÖTEBORG
larsolof.loof@kultur.goteborg.se
- Sekr. Joel Holger, 031 - 40 85 20,
Lilla Danska V. 2, 412 74 GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
- Kassör Ewert Arwidsson, 031 - 15 84 15
Eva Rodhes g. 10, 411 11 GÖTEBORG
trewetrans@telia.com
- Klubbm. Karin Holger, 031 - 40 85 20
Lilla Danska V. 2, 412 74 GÖTEBORG
karin.joel.holger@telia.com
- Övriga Jan Forslund, 0346 - 222 45, Ljungby
Prästgård 101, 311 95 Falkenberg
janforslund@spray.se
Per Liljeström, 0302 - 131 91
Vänskapen 3 e, 443 34 LERUM
per-lilje@telia.com
Ulf Lundquist, 031 - 88 53 06, Höne-
kullavägen 45 N, 435 44 MÖLNLYCKE
lundq.ulf@swipnet.se
Barbro Maijgren, 035 - 481 48
Mästarevägen 10, 305 72 STENINGE
qpm@telia.com
- Suppl. Anita Fyhr, 031-23 73 37, Virvel-
vindsgatan 6, 417 02 GÖTEBORG
anita.fyhr@live.se
Jonas Kullgren, 031 - 99 28 15
Holmåkravägen 7 F, 437 40 LINDOME
jonas@kullgren.st

Västanbladet

Redaktionskommitté:

Per Clemensson, Joel Holger och Per Liljeström.
Västanbladet ingår i medlemsavgiften 150.- kr/år
och utkommer årligen med fyra nummer.

HÖSTEN 2011

Måndag 21 nov. kl. 18.30

Ordinarie HÖSTMÖTE. Samlingsalen på Erik Dahlbergsgatan
med val av funktionärer samt beslut om budget och medlemsavgift för år 2012.

Föredrag av Niels Hegge: "Källorna vid norsk släktforskning".

- Kaffeservering - **ANMÄLAN** senast torsdagen innan - Avgift 50.- kr -

A N M Ä L A N i så god tid som möjligt till Karin Holger tel. 031 - 40 85 20.

Entrén till samlingslokalen på Erik Dahlbergsgatan 36 B sker genom
G R S egen lokal, vilken måste låsas under själva föreningsmötena.

Kom således i god tid.

Vi har öppet 1 timma före mötet! Samlingslokalen rymmer 40 pers.

Mycket välkomna!

➤ **Event. återbud måste anmälas** ➤

GRS kursprogram 2011 - 2012

Kurserna hålls i GRS regi och lokaler Erik Dahlbergsgatan 36 B (entré från gatan).
Kursprogrammet kommer att omfatta följande kurser:

- 1. Handskriftsläsning.** Tre onsdagar den 9, 16 och 23 nov. 2011. Kl. 11.00-14.00.
Ett fåtal platser finns. Lärare Per Clemensson.
- 2. Emigrantforska.** Tre tisdagar i januari - februari 2012. Innehåll: källor till emigrant-
forskning i Sverige och USA, databaser. Lärare Ewert Arwidsson.
- 3. Släktforska vidare.** Fem onsdagar januari - februari - mars 2012. Innehåll: fördjupning
av kyrkoboksforskning, borgare, sjömän, soldater m fl yrken, handskriftsläsning. Lärare
Per Clemensson.
- 4. Börja släktforska.** Sju måndagar under våren 2012. Innehåll: handskriftsläsning, data-
bashantering, släktforskningskällor, intervjuteknik, bibliotekskunskap, forskningsteknik.
Lärare Anita Fyhr.

TIDERNA ANPASSAS EFTER DELTAGARNA OCH STARTAR ALLT EFTER DE BLIR
FULLTECKNADE. Kurserna kan anordnas på både dag- och kvällstid.

Anmäl er till Per Clemensson tel 031-206563 eller 0705-206564.
e-mail: per@clemensson.net

För deltagande i våra kurser krävs medlemskap i vår förening: 150:- kr/kalenderår.

Från ordföranden

Under den gångna sommaren och efter deltagande i Släktforskarförbundets stämma i Norrköping och Bok- & Biblioteksmässan i Göteborg har jag samlat på mig en lång rad läsvärda böcker, ibland har jag snubblat över dem långt efter deras utgivning och ibland är de alldeles nyutgivna. En del av dem har jag läst, en del har jag tittat igenom och en del har jag skumläst. Det är inte möjligt att recensera dem alla, härför finns varken tid eller plats, så jag har valt att anmäla dem med korta kommentarer:

- Louise Brodin: **Axel Nilsson. Museiman och föregångare** (Warne Förlag 2011). Boken är en biografi utgiven av ett barnbarn och behandlar en museiman och kulturhistorisk forskare som 1914 utnämndes till chef för Röhsska konstslöjds museet i Göteborg. Han dog 1924. Boken är rikligt illustrerad och ger förutom göteborgsk historia en ingående inblick i en framstående museimans insatser.

- Christina Dalhede: **Invandrare som resurs 1540-1820. Bland-européer och handelsfamiljer i Europa och Sverige. Kontakter, Krediter, Kultur**. 2009. Boken är försedd med register och med ett omfattande bildmaterial. En invandrarfamilj i 1600-talets Sverige bildar den röda tråden i boken. Vi får följa Nicolaus och hans familj från 1500-talets Sydtyskland till 1600- och 1700-talets Sverige. Vi möter bl.a. göteborgarna Ekman, Tham och Sahlgren. Boken utgör en lärd framställning av den tidiga euromarknaden. I en DVD redovisas invandrarnas familjeöversikter.

- Thomas Hernqvist: **Jubileumsutställningen Göteborg 1923. En grafisk resa**. Regionarkivet 2010-2011. Häftena utgör en fullständig genomgång av de grafiska tryck som producerades i samband med jubileumsutställningen 1923.

- **Herr Daguerres spegelbilder. Våra tidigaste fotografier**. Vänersborgs museums skriftserie nr 5. 2011. Boken redovisar de bilder som fanns på Vänersborgs museums utställning av daguerreotyper februari - maj 2011. De utgörs huvudsakligen av porträtt från västsvenska museer.

- Lars O. Carlsson och Ulf Andersson: **Hela världen är på plats. Konsulaten i Göteborg**. 2010. Boken omfattar en redogörelse för den internationella staden Göteborg och redovisar konsulaternas befattningshavare och konsulaternas personhistoria från 1700-tal till 2010.

- Britt Liljewall: **"Ack om du vore här", 1800-talets folkliga brevkultur**. Nordiska museet 2007. Britt Liljewalls bok kan sägas utgöra en kärleksförklaring till brevskrivandet och hon analyserar med hjälp av mångfaldiga citat brev från 1800-talets början till det begynnande 1900-talet. Särskilt bör påpekas förekomsten av en redogörelse för folkliga brev från Västergötland.

- Björn Axel Johansson: **Stora boken om familjebilder. Historiska media**. Äntligen en fullödig redogörelse för fotograferandet i vårt land och här redovisas för fototekniker och i innehållet upptages emigrantfoto, familjefoton, ramar, kameror och flygfoto.

- **Garnisonens gravar i Göteborg**. Riksantikvarieämbetet 2011. Boken är förfat-

tad av Caroline Arsini (medicinshistoriker) och Carina Bramstång Plura (arkeolog) och utgör en berättelse om en värvad soldats liv och de som en gång blev begravda på garnisonsförsamlingens försvunna kyrkogård. Skriften utgör en spännande analys av hälsotillståndet bland Göteborgs soldater.

- **Stormvindar – en bok om ödesåret 1809.** Årsboken för Riksarkivet och Landsarkiven 2009. Ur innehållet: Den sjätte juni 1809, Varför måste Fersen dö, Sveaborgs fall, Den ryska ockupationen av Gotland 1808 och Livet på Sveaborg. Rikligt illustrerad.

- **Släktforskarnas årsböcker 2010 samt 2011** innehåller en rad matnyttiga artiklar t.ex. Brasksläkten i Linköping, Ett stormigt officersliv under stormaktstiden i Sverige och Ålandsgrenen av släkten Rothovius.

- Erik Wijk: **Allt vi här drömma om.** 2009. Boken utgör en ingående redogörelse för familjerna Broström och Wijk i Göteborg. Berättelsen är fascinerande och författarens öppenhet om förhållandena inom släkten Wijk är frapperande.

- Bonnier – Hägg - Sjöström: **Svenska kyrkor. En historisk reseguide.** 2008. I denna guide redovisas våra märkligare kyrkor landskap för landskap. Här finns ett utomordentligt bildmaterial.

Flera av de här nämnda böckerna finns att låna i föreningens bibliotek.

Med önskan om en aktiv släktforskarhöst. Besök gärna våra arrangemang. Bevaka vårt program i Västanbladet och på GRS hemsida: www.genealogi.se/grs/

Per Clemensson

Släktforskardagarna i Norrköping 27-28 aug. 2011

Arrangerande förening var **Släktforskarna i Norrköping (SiN)**. Trots att föreningen är relativt nybildad lyckades man med helhjärtade insatser från medlemmarna genomföra dagarna med glans. Dagarna hölls i 'Louis de Geer Koncert & Kongress', som ligger mitt i det unika och fascinerande industrilandskapet utmed Strömmen (Motala ström). Här ligger också, även det i gamla ombyggda fabriker, Arbetets museum, Norrköpings stadsmuseum, Visualiseringscenter mm.

Årets tema var väl valt: 'Norrköping - staden vid Strömmen - industrialismens vaggas i Sverige'. Programmet präglades också av att Sveriges Släktforskarförbund nu firade sitt 25-årsjubileum.

Lokalerna var tyvärr splittrade och kunde inte överblickas. Ville man se allt, och det ville man ju, blev det nödvändigt att försöka tyda programhäftets planfigurer. Men många medlemmar i Norrköpingsföreningen hade ställt upp och visade vägen i labyrintherna.

*Släktforskardagarna
var välbesökta och
trängseln stor i
Musik och Konfe-
rensanläggningen
Louis de Geer*

Ett 70-tal utställande föreningar m.fl. deltog med montrar. I Släktforskarförbundets egen monter presenterade Per Clemensson sin nyutkomna bok 'Börja forska om ditt hus och din bygd'. Vår förening, GRS, hade detta år ingen monterplats. Styrelsen ansåg helt enkelt att kostnaderna för monterhyra, hotell, resor mm för erforderliga 4 - 5 deltagare skulle bli för höga.

Under lördagen och söndagen hölls ett 20-tal föredrag, de flesta till mångas förtret med redan fyllda åhörarsalar. Vi kunde ändå höra på Christoffer O'Regan (mycket underhållande) samt om S:t Barthélemy, Sveriges koloni i Västindien.

På lördag e.m. hölls Släktforskarförbundets Riksstämma. Inger Clemensson och Joel Holger deltog som GRS ombud. Stämman med 156 ombud från 94 föreningar pågick i fyra timmar. Bl.a. avverkades sju motioner med tillhörande omröstningar. När det kom till ledamöter i förbundsstyrelsen beslutade stämman att styrelsen skulle minskas från tio till åtta personer + ordföranden.

Efter denna stämmas beslut till om- och nyval är:

Styrelsen för Släktforskarförbundet :

Ordf. Barbro Stålheim, Stigtomta (år 2010-12),
Karl-Ingvar Ångström, Härnösand (2011-13),
Anna Lövgren, Jokkmokk (2011-13),
Jan-Henrik Marinder, Ludvika, Västerbergslagens Sf (2011-13),
Viktoria Jonasson, Brämhult, Borås Sf (2010-12),
Anna-Lena Andersson, Vargön, Trollhättebygdens Sf (2010-12),
Gunilla Didriksson, Lindesberg (2010-12),
Daniel Berglund, V. Frölunda, DIS (2011-12),
Annika Gylling Otfors, Hallabro, Blekinge Sff. (2011-13).

Meddelades slutligen att 2012 års Släktforskardagar skall avhållas i **Gävle** den 24-26 aug.

Totalt kom ca 4.100 personer till arrangemangen på lördag-söndag. Vad vi hört verkar deltagande föreningar nöjda med sin försäljning av böcker, CD-DVD-skivor mm samt inte minst att ha fått nya personkontakter.

Karin och Joel Holger

Fästningsstaden Göteborg blev porten mot väster

av FOLKE DANBRATT

En del nutida städer har blivit så moderna att man inte längre ser något av de ursprungliga stadskärnorna.

Detta gäller inte Göteborg. Om man betraktar en kartsbild över den innerstad som fanns under 1700-talet och ser husen och gatorna skyddas av ett "tandat" utanverk med sina spetsiga bastioner som markerar vallar, larmgångar och vallgrav så inser man, om inte förr, att Göteborg var en präktig fästningsstad.

Vallarna utgjorde, tillsammans med vallgraven, ett gott skydd inåt land. Och sjöfronten mot älven åtnjöt ett alldeles särskilt skydd av krubbverket, som stundom även kallades sänkverket. Och just denna sista benämning ger oss en antydning om att det rörde sig om något som skulle nedsänkas. Det var en rad sammanfogade och till botten nedsänkta stenklippor, vars översta delar nådde ett kort stycke över vattenytan.

Detta långa krubbverk sänktes i älven, kanske ett hundratal famnar ut från vallarna, där det sedan troget följde de vinklade konturerna av sjöfrontens bastioner.

Syftet med anordningen var självfallet att hindra fartyg att obehörigt ta sig in till vallarna. Innanför dessa skyddsbarriärer vilade staden. Med sina tio längre gator, tvärgator och torg, men framför allt sitt arv från tidiga byggnadsår, alltså hamnarna. Vad vi sentida ofta inte tänker på är att staden, när natten nalkades, slöt sina ögonlock och

gjorde sig redo för vilan. Portarna låstes. Kungsporten i söder, Drottningporten i öster och Carlsporten i väster bommades till så att staden blev som en sluten mussla. Fästningsmanskaper kunde påbörja sina nattliga bevakningsronder.

Men vänta nu, säger någon som uppmärksamt läst det föregående. Nog fanns det väl ytterligare två öppningar som borde slutas till och som dessutom saknade portar.

Alldeles riktigt. Vi har ju infarterna till Stora Hamnen och Östra Hamnen. Och just här får vi tillfälle att presentera en befattningshavare som i likhet med många andra bär en benämning, som är mycket främmande för oss nutida människor.

Mannen som hade till uppgift att se till att öppningarna till hamnarna stängdes benämndes bomslutare. Och hans syssla bestod i att dra ut de med järmbeslag koppelade och länkade stockarna så att de bildade en flytande spärr mot inträngande fartyg.

Det som benämndes Stora Bommen var alltså de kraftiga stockhindren som spärrade infarten till Stora Hamnkanalen.

"På ofri grund"

Vi kan lätt föreställa oss hur han, efter att ha fullgjort sitt värv vid den stora öppningen, steg i sin eka och skyndsamt rodde utefter vallen, men innanför krubbverket, fram till Östra Hamnens infart i norr. Där drogs en liknande stockspärr för. Att denna, något mindre spärr, kom att benämnas Lilla Bommen låg ju verkligen

nära till hands. Kvar från bomslutarens dagar är just namnet Lilla Bommen, idag benämning på en plats, ja, till och med en spårväghållplats.

Det som hittills nämnts är vissa företeelser från 1700-talets Göteborg. Inte särskilt djuplodande, kanske mest ytliga, men vi vill tala mer ingående om staden. Och inte minst om människorna som bodde där.

Inte vet väl vi något om de människor som levde här då? Vi har väl inte kunnat intervju dem?

Nej, men genom att utnyttja en källa, som kan vara ganska oväntad även för släktforskare, kan vi få mer kunskap om stadsborna under tidigare århundraden.

När staden började byggas på 1620-talet och vidare framåt i tiden och människorna begynte befolka kvarteren, så stod det klart för samhällets ledning att marken, som husen byggdes på, inte kunde

säljas.

Gjorde man det skulle man snart "bygga fast sig" och inga nya medborgare skulle kunna bosätta sig i staden.

Därför tillämpade man en metod, som även i våra dagar är vanlig. Man hyrde ut marken och lät hyresgästen bygga sitt hus "på ofri grund". Man kom att, kalla det för tomt rätt. I våra dagar talar vi om tomt rättsavtal och avgiften som erläggs benämnes tomt rättsavgäld.

Den avgift som betalades på 1600- och 1700-talet benämndes tomtören. Och det handlade säkert om ören till en början. Men då bör vi betänka att den tidens ören hade ett högre värde än de som vi kunde hantera för inte alltför många år sedan..

Allteftersom tomter uppmättes och gårdar och hus tillkom utefter gatorna i staden så sammanfördes uppgifterna om betalningarna i tomtöreslängder.

En del av dessa längder har bevarats

Födelseuppgifter 1880-1920 sökbara hos Ancestry!

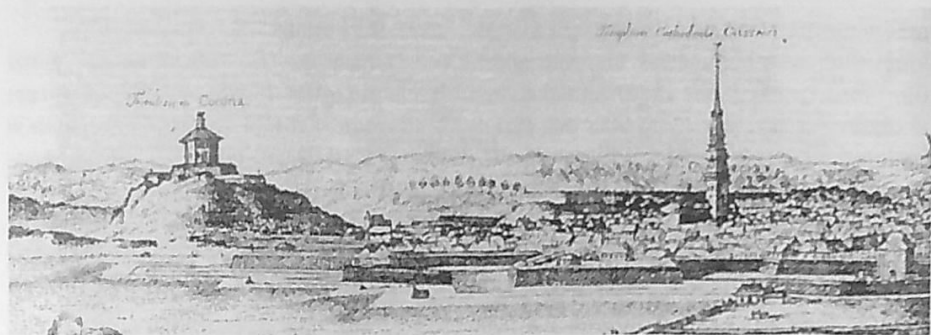
För första gången i Sverige har födelseuppgifter för personer födda 1880-1920 indexerats på namn! Det gör det enklare att hitta dina förläders födelseuppgifter även om du inte vet exakt när och var de föddes. Sök på dina förfäders namn och när du hittat rätt person kan du titta på den skannade bilden från SCB-materialet och hitta uppgifter som hjälper dig att gå vidare i din forskning. Drygt 5,6 miljoner födselar har gjorts sökbara på detta sätt.

Med ett Sverige-abonnemang kan du även ta del av uppgifter från samlingarna Sverige, kyrkböcker, 1500-1937, Emigranten Populär, födelseuppgifter från Sveriges Dödbok 1947-2006, passagerarlistor från Göteborg och mycket annat.

Ett Sverige-abonnemang kostar endast 995 kr/år och beställs på www.ancestry.se. World Deluxe-abonnemang som ger dig tillgång till allt material hos Ancestry kostar 1 995 kr/år. Som medlem i en släktforskarförbund ansluten till Sveriges Släktforskarförbund får du 25 % rabatt och betalar 1496 kr för ett år. Abonnemang med medlemsrabatt beställs på <http://www.ancestry.se/sveriges>.

ancestry.se

*Detalj av gravyr efter Erik Dahlbergs teckning omkr. 1705-08 av Göteborg från öster.
Man ser stadens murar / vallar, bastioner och vallgrav.
Drottningporten längst till höger och Skansen Kronan till vänster.
Domkyrkotornet har fått ett förskönande utseende.*

till våra dagar. Av längderna märker man också att tomtens storlek påverkade antalet tomtören, vilket framgår av förekommande skisser. Man kan väl föreställa sig att hantverkare av olika slag behövde en lokal bakom boningshuset, vari det egna hantverket kunde bedrivas. Tomterna var mycket djupa. I själva verket sträckte de sig genomgående över halva det tillgängliga markutrymmet mellan två intilliggande gator

Exempelvis kunde en tomtinnehavare på Kyrkogatan längst in på sin tomt möta och skaka hand med en tomtinnehavare på Drottninggatan, som befann sig längst in på sin tomt. Förhoppningsvis stod de på god fot med varandra.

Av detta framgår att om någon hade behov av en större gårdstomt eller hade gott om pengar och ville kosta på sig det, så var det endast åt sidorna som tomten kunde vidgas. Kanske måste därvid en intilliggande tomt med ägarens medgivande köpas upp.

Var gårdstomten utåt gatan ganska bred, kunde en smal körväg anläggas invid boningshuset så att denna väg ledde fram till ett vagnslider, där familjens

transportfordon förvarades, medan den trogne dragaren fanns i en mindre stallbyggnad strax invid. Ofta tillsammans med de övriga husdjur som gårdsägaren fann lämpligt att inneha.

Ingen tyst stad

Det dåtida Göteborg var med all sannolikhet allt annat än ljudlöst. En mängd husdjur i de olika gårdsutrymmena borde ha hörts långa vägar.

Dessutom spred smeder, bleckslagare, snickare och timmermän, för att nämna några av yrkesmännen i staden, ljuden av sina stundom bullersamma verksamheter. Och från järnvägen invid våra dagars Brunnsplan hördes slammer av metall.

Vid byggarbetsplatserna, som det säkert fanns flera av, drogs det rejäla sågtag och hammarslagen ekade mellan husväggarna medan stadens åkare med sina tunga hästdragna vagnar skötte godstransporterna in i gatornas alla skrymslen, stundom skvallrande om positionen genom navgnissel.

Och barnens skrikiga kurragömmalekar. Och kvinnorna! Låt oss inte glömma kvinnornas gälla röster, hörda tillsammans

med slammer av hinkar och andra metallkärl. Och vid hamnarnas klappebryggor, där familjernas tvätt behandlades och sköljdes, ofta under högljudda och skrattlystna skvallerutbyten.

Kanske var det så att den mest väsentliga skillnaden mellan Göteborgs innerstad av idag och det tidiga 1700-talets stad, var att den gamla staden var mera lantligt betnad.

Om tomtöreslängderna

I "det gamla" Göteborg fanns två kyrkoförsamlingar, Gustavi Domkyrkoförsamling samt Göteborgs Kristine Tyska församling.

I Gustavi Domkyrkoförsamlings kyrkoarkivalier får vi leta oss fram till slutet, nämligen till Räkenskaper för kyrkan, Kasabok och Tomtöreslängd.

Mikrokorten, som finns tillgängliga hos SVAR, är för Tomtöreslängder uppdelade på åren 1670-1673, 1674-1676,

1677-1681 samt 1729.

Göteborgs tio långsträckt gator jämte tvärgator blev uppdelade i rotar: Vallgatan = första roten, Kungsgatan = andra, Kyrkogatan = tredje, Drottninggatan = fjärde, Stora Hamngatan = femte, Köpmansgatan = sjätte, Sillegatan = sjunde, Kronhusgatan = åttonde, Spannmålgatan = nionde samt Kvarnbergsgatan = tionde Roten.

De tolv tomtöreslängderna från 1600-talet var inte numererade, men det angavs tydligt att de boende vid gatorna räknades från stadsvallen i öster och vidare västerut.

De tätskrivna listorna kan stundom tyckas vara svårtydda, men genom noggrann räkning är det möjligt att säkert konstatera att en sökt person innehar samma hus och gård som närmast föregående år.

Genom att år efter år notera personerna före och efter mitt sökta objekt har jag helt klart kunnat följa en förfader och

Välkommen som medlem i SVERIGEKONTAKT och dess lokalförening i Göteborg

- * du får resa i vårt och främmande land
- * du får lyssna till trevliga föredrag
- * du får vara med och stötta svenska språket och svensk kultur i utlandet
- * du får uppleva trevlig gemenskap
- * du får vår tidning 4 ggr per år

Betala in din medlemsavgift 150:- kr på plusgiro 40580-3

Informera dig på hemsidan www.sverigekontakt.se

Kungsporten

Portarna in till
Göteborg
enligt
Erik Dahlberg
i
Svecia Antiqua
& Hodierna

Drottningporten

finna att handelsmannen Måns Esbiörnsen bött i samma hus vid Kronhusgatan åren 1671-1681.

1729 ett intressant år

Tomtöreslängderna ett femtiotal år senare är lättare att ha att göra med. Gårdstomter och hus är nummerade. Och året 1729 är ett intressant år på många sätt. Först och främst är det ett tiotal år efter Den Stora Ofredens slut. Den cirka tjugooåriga krigsperiod som inneburit så mycket elände för vårt land (1700-1721).

Men året ger oss också ett tillfälle att blicka framåt. Även nu ett tiotal år, till Eric Cederbourgs föredömligt noggranna genomgång av staden i hans 1739 utgivna bok om "Götheborg."

Kanske skulle man kunna tro att det borde det vara lätt att ange var någon bodde, nu när gårdstomterna blivit nummerade. Men märkligt nog noterar vi, ofta i samband med bouppteckningar, att man alltjämt, liksom då numren sänkades, tillämpar samma metod för att ange rätt adress. Nämligen genom att tala om vilka som bor på ömse sidor om adressaten.

Exempelvis: "A bor mellan skräddare X i

väster och skomakare Y i öster".

Någon gång händer det att en del gatunummer saknas. Ibland kan det ha sin förklaring i att den närmast föregående gårdstomten "brett ut sig", varför följande nummer överhoppats. Men det stämmer inte alltid.

Stundom ser vi att några har slagit sig samman och bor i samma hus. Även de inneboende betalar avgift. En metod för att förbilliga boendet.

Gatunumereringen annorlunda

De långa listorna med tomtinnehavare kan ju få sin alldeles särskilda mening om det är så att det för någon finns en släkting i äldre tid som hade sin hemvist i staden. För att om möjligt komma underfund med var i staden vederbörande bodde, så är det bra att känna till hur numreringen av gatornas skedde. I våra dagar är det ju vanligast att husen längs en gata numreras i en riktning, varvid de udda siffrorna placeras på husen på ena sidan av gatan och de jämna på den motsatta sidan.

I den gamla staden ville man försöka tänka in även tvärgatornas tomter i huvudgatornas nummerserier. All numrering av de tio huvudgatorna utgick från stads-

vallen i öster och löpte sedan västerut.

Som en schematisk skiss visar (sid. 18) skedde en förändring i numreringsriktningen när en tvärgata passerades. Numreringen fortsatte in till vänster, söderut, på tvärgatan, där två till fyra gårdstomter får nummer, varefter steget tas över tvärgatan och husen på motsatta sidan numreras åt höger, norrut, fram till hörnet med huvudgatan, längs med vilken numreringen sedan fortsätter västerut.

När huvudgatans ändpunkt nås, tar numreringsföljden tvärs över gatan, varefter den fortsatta siffermärkningen sker på gatans norra sida och i östlig riktning. Den sista nummermärkta tomten på gatan kommer därefter att hamna ungefär mittemot gatunumret 5 på södra sidan.

Sociala skillnader på gatorna

Slutligen kan det vara av intresse att nämna förekomsten av sociala skiktningar, vilka kan iaktas utefter vissa gator. Jämför exempelvis de sociala skillnaderna som tydligt förmärkes mellan Stora Hamngatan och Kvarnbergsgatan.

Återstår så att nämna några ord med anknytning till inledningen. Mycket av det gamla Göteborg - fästningsstaden - finns, alltså kvar i den nutida innerstaden. Låt oss granska en del företeelser, där likheten är påfallande. Då är det lämpligt att börja med något som syntes väl på 1700-talets kartsbild. Vallgraven.

Det är faktiskt en ganska lång sträckning av den i söder och sydost med dess karakteristiska vinklingar kring bastionerna, som alltså finns kvar.

Väster om Grönsakstorget, uppe på den gamla bastionen Carolus Dux (hertig Karl) är Sociala Huset uppfört. Följer vi den vinklade Vallgraven så når vi nästa

bastionsspets mittför Kungstorget, bastionen Johannes Dux. Därefter viker Vallgraven inåt till nuvarande Kungsportsbron. Strax därpå nås nästa bastion, som lämpligt nog fått namnet Bastionsplatsen. Denna bastion gavs en gång namnet Gustavus Magnus.

En mycket liten spets nära Slussgatan markerar för oss att här låg en gång bastionen Carolus Nonus Rex (kung Karl IX). Alltså inte mindre än fyra helt identifierbara bastioner från 1700-talets Göteborg.

Namn och benämningar vittnar också om det som en gång var. På Kungsportsplatsen fanns Kungsporten, en ganska imponerande byggnad, som utgjorde stadens entré åt söder. Och Drottningtorget minner om den en gång närliggande Drottningporten. En benämning åt älvsidan som alltså lever kvar är det tidigare nämnda Lilla Bommen.

Gatunätet bevarat

Det som oförändrat lever kvar till våra dagar är självfallet gatorna och deras sträckningar. De blev också något kompletterade i samband med att vallarna och övriga försvarsanläggningar raserades i början av 1800-talet.

Vid vallarna fanns givetvis nödvändiga larmgångar. Och just dessas funktioner fick lämna namn till de nya gatorna som anlades på en del av den nyvunna marken invid Vallgraven. Därför har vi idag Södra Larmgatan och Östra Larmgatan. Det har även funnit Norra Larmgatan, men den har försvunnit på grund av ändrad stadsplan.

Så finns alltså något av den gamla fästningsstaden kvar genom åtskilliga namngivningar.

Men nog är det väl ändå så att det

mest karakteristiska för staden Göteborg är det som finns kvar ända sedan dess grundläggning. Nämligen hamnarna, även kallade hamnkanaler.

Ja, säger den som betraktar den ganska breda hamnen som sträcker sig från älven till Brunnsparken. Vi vet att de andra har funnits, men de har blivit igenfyllda vid olika tillfällen. Då har man tagit bort en del av stadens själ.

Ja, så kan man se det. Men de finns ju ändå på sätt och vis kvar. Nämligen i namnen Östra Hamngatan och Västra Hamngatan. Namnen berättar att gatorna har varit kanaler eller hamnar.

Jo, men det är synd att ingen har kunnat se ett stycke kanalvatten, medan det alltjämt fanns.

Såg kanalen fyllas igen

Nå, så illa är det väl ändå inte. För visst

finns det vittnen kvar till den sista igenfyllningen av en kanal. Jag som skriver detta är en av de som väl minns hästkärror och den tidens enkla lastbilar som backade intill kanalen med fylle och vräkte i. Det gällde den sista sträckan mellan Brunnsparken och Lilla Bommen.

Året var 1936, men redan dessförinnan hade jag som skolelev åtskilliga gånger vandrat fram över broarna med sina i metall gjutna räcken vid Kronhusgatan, Spannmålgatan eller Postgatan, den gata som tidigare benämndes Sillegatan. Senare blev Östra Hamngatan vackert stensatt med smågaststen, och när kanalen väl var borta verkade den ofantligt bred.

*(Tidigare publicerat i
SLÄKTHISTORISKT FORUM
nr 3 år 2005)*

Ordförklaringar

Förklaringar till förekommande yrkesbenämningar på de följande sidorna, mestadels ur "Ordbok för släktforskare" av Kent Andersson/Henrik Anderö.

ACCISMÄSTARE

Tullnär som uppbär skatter vid stadsporten (Lilla Landtullen). Även kontrollör över de lager som finns hos hantverkare och köpmän, vars varor är belagda med accis

APOLOGIST

Räknelärare i apologistskola A. undervisar genom skolordningen 1649, i förening med trivialskolan inrättade skrivarklasser.

BOMSLUTARE

Hade uppgiften i Göteborg att inför varje kommande natt sluta till (låsa) de kättingförsedda flytande bommarna (stockarna) som kunde täppa till infarterna till Stora Hamnkanalen och Östra Hamnen.

BÖKARE

eller böckare = tunnbindare. Även benämningen "kypare" förekommer som beteckning på tunnbindare. Exempelvis under det stora sillfisket på västkusten under 1700-talet.

BORGARE

Invånare i en stad med fullständiga medborgerliga rättigheter där även innehavare av burskap har rätt att bedriva självständig borgerlig näring och äger grund i staden

BESÖKARE

Lägre tulltjänsteman vid Stora Sjötullen som visiterar ankommande fartyg, senare även titel på tjänsteman vid landtullar och acciskammare.

BUNTMÄSTARE

Buntmakare, bereder skinn med kvarsittande hår, syr pålsverk och fällar (äv.) färgare pålsvaruhandlare.

BÅTDRÅNGAR

Bör ha varit män som bland annat gått tillhanda vid tilläggning och lossning av fartyg. Kan också tänkas ha gjort tjänst som roddare i hemföarbåtar (strömbåtsgille?)

DÄLDRAGARE
Plankbärare

ENSPÄNNARE
En till landstaden hörande av staten
avlönad person, som bl.a. fungerar som
betjänt.

FRIMÄSTARE
Stadshantverkare som inte tillhör något
skrå.

FORTIFIKATIONSTIMMERMAN
Utför erforderliga arbeten på
Befästningsanläggningarna.

FÄLLBEREDARE
Tillreder sämskskinn, Sämskmakare

HUSTIMMERMAN
Byggnadssnickare

JAKTLÖJTNANT
Överordnad tulltjänsteman i kustbevak-
ningstjänst, vanl. befälhavare på tulljakt

KLÄDESMAKARE
Klädesvävare, tillverkar ylletyg som blir
till kläde.

KARDUANSMAKARE
Garvare som bereder finare, ofta färga-
de läderkvaliteter

KATECHETER
(katepetik) konsten att undervisa, en i
frågor och svar meddelad elementär
kristendoms undervisning, vanl. byggd
på katekesen "Katecheter" bör alltså
vara en kristendoms lärare (katekismi-
längd) = förhörslängd och nattvards-
längd, husförhörslängdens föregångare.

KVARTERMÄSTARE
Befäl som leder underhållstjänsten vid
ett militärförband.

RINGKARL
Vid tiden före klockringningens meka-
niserad skötte ringkarlen ringningen.
Syslan var ofta kombinerad med orgel-
tramparens.

SJÖTULLSVISITÖR
(se visitör) Sjötullen, även kallad Stora
Tullen. En tull på importerade och
exporterade varor som transporterades
sjövägen (1500-1700-talen) – se även
Lilla Landtullen.

SKOFICKARE
Reparerar skor, arbetar ibland som sko-
makare.

SNÖRMAKARE
Hantverkare som tillverkar snoddar, kor-
donger, fransar, tofsar m.m.

SALTMÄTARE
Edsvuren stadstjänare, med uppgift att
mäta salt som säljes eller in- och utföres.

SKEPPSTIMMERMAN
Utför erforderligt arbete ombord på far-
tyg

STADSTIMMERMAN
Bör ha gått stadens myndigheter tillhan-
da (magistraten) när så erfordrades

STADSBETJÄNT
Person som är anställd vid rådhusrätten

SÄMSKARE
Sämskmakare, hantverkare som bereder
skinn som invalkas med fett, vilket ger
ett tunt mjukt skinn, som bl.a. användes
till handskar (även benämnd fällbereda-
re).

SILLVRAKARE
Besiktigar den salta sill och annan fisk
som i tunnor förs in i staden.

TAPETMAKARE
Tältmakare

UPPSÄTTARE
Järnbruksarbetare som arbetar med att
vid masugnar och andra schaktugnar
uppsätta kol och smältgods på ugnen.

UTRIDARE
Har i staden ansvar för att inga landköp
förekommer.

VISITÖR
Tulltjänsteman, även kallad besökare

ÖVERSKULT
En tjänsteman i Göteborg med ansvar
för att domar och utslag, meddelade av
stadens magistrat, verkställs.

Göteborgs tomtägare inom Vallgraven

Om man forskar och vill få information om husägare, hyresgäster, uppbud, köp, ägare etc. betr. tomter inom Vallgraven, dvs som staden blev efter sin grundläggning på 1600-talet, kan man gå in på Olga Dahls webb-sajt

"Göteborgs Tomtgare 1637-1807".

Sajten lades ut 2007 av hennes son Östen Dahl och hittas lätt som länk på **GRS hemsida**. Databasen är sökbar på namn. Se vidare beskrivning i Per Clemenssons serie "Att släktforska i Göteborg, del 5", som också hittas på GRS hemsida:

www.genealogi.se/grs/

Där finns även

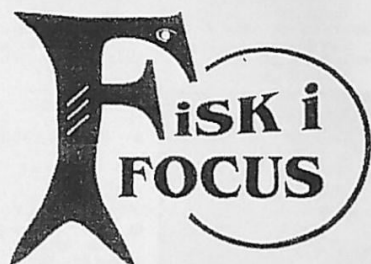
"Historiska göteborgskartor".

ven i 10 rotar. Varje rote sträckte sig i huvudsak efter en gata i öst-västlig riktning. Naturligt kan tomfigurerna något ha ändrats under årens lopp genom delning eller sammanslagning. En lättläst rotekarta från 1807, ritad av H. Hallberger, har GRS till salu för blygsamma medlemspris 50:- kr (ord.pris 100.-)

Allt eftersom staden byggdes ut utanför Vallgraven bildades rotar med högre nummer. År 1923 (Jubileumsåret) var tiden mogen för nya tomtbeteckningar med kvartersnamn och tomnummer inom själva kvarteret. I **GRS bibliotek** har vi en liten bok med omvandlingstabeller från rote- till kvartersbeteckning.

Joel Holger

Från 1671 indelades staden inom Vallgra-

ÖPPETTIDER

Tis - Ons	8 - 19
Tors - Fre	8 - 20
Lördag	8 - 18
Söndag	12 - 18

Välkomna !

*Fokus på kvalitet
- vår idé !*

FOCUS
köpcentrum
031 - 703 05 25

Folke Danbratt

fann nedanstående tomtöreslängd från 1729 särskilt intressant, vilket han närmare motiverar i sin föregående artikel. Han skrev ned längden i klartext 2005 för publicering i Släkthistoriskt Forum. Den är lättöverskådlig och intressant med alla stadens tomt- och husägare, med deras namn, yrken och tjänsteställning. Den avser dock endast åren omkr. 1729.

Siffran framför personnamnen är tomtens nummer inom roten.

Siffran efter namnen är tomtören i daler silvermynt.

Vallgatan	Rote 1
Kungsgatan	Rote 2
Kyrkogatan	Rote 3
Drottninggatan	Rote 4
Stora Hamngatan	Rote 5
Köpmansgatan	Rote 6
Sillegatan	Rote 7
Kronhusgatan	Rote 8
Spannmålsgatan	Rote 9
Kvarnbergsgatan	Rote 10

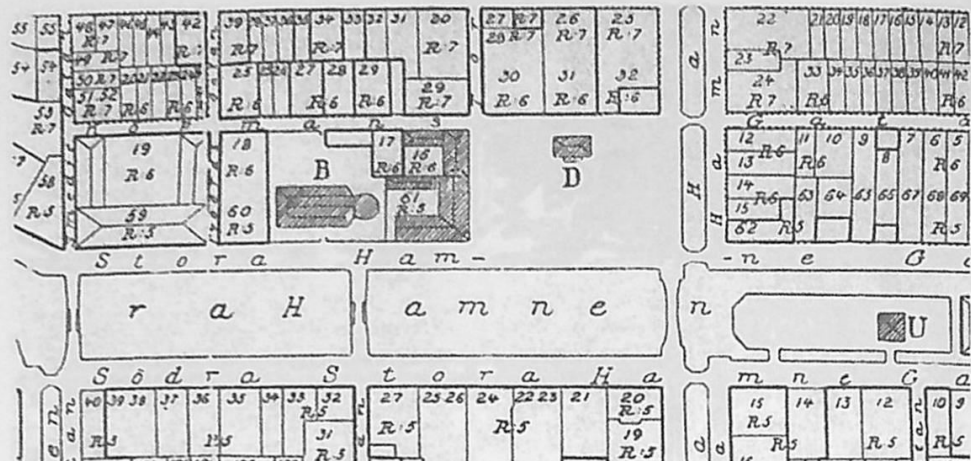
Vallgatan	Tomtören	Hr Cornet Havemans Enkia 2	30 Per Swensson	44 Murmästaren
1 Torsten Matson	2	14 Saltmästaren Lars Börjeson 4	Repslagares Enkia 1/2	Oluf Larsson 20
Akare Jöns Magnusson		Skräddare Mr Peter Galle	Dimmitterade Håboisten 1	45 Skräddaren mr Antons Selle (under tyska församlingen)
2 Compagniefriseur		15 Swen Saltmätares Enkia 2	Petter Pettersson	48 Fischalen Felling Enkia 1
Bengdt Lundberg	1	Saltmätaren Bengdt Jönsson	Repslagaregesellen	Repslagaregesellen
3 Borgaren Anders Haraldsson	8	Skräddaren Mr Anders Jan 3	Petter Larsson	Tore Gunnarsson 1
4 Boktryckaren Hagmans Enkia	3	16 Snickaren Mr Niclas Maker	Linwäfvaren Anders Larsson	49 Åkare Esbiörn Esbiörnson 6
gesellen Lars Unge	8	19 Åkaren Bengdt Danielson 4	31 Organisten Nitarus Enkia 2	Timmermannen Bengdt Ekelund 3
6 Besökaren Gresborgs ärfvingar	2	20 Klensmeden Mr Lars Carlberg	32 Peruquemakaren Mr Swen Hagreus	51 Huus timmermannen Erich Larsson 4
7 Accis mästaren Olof Rydberg	1	21 Trädgårdsmästaren Snickaren Carl Falck	33 Hr Crembund(?) Ahlström 12	52 Repslagaregesellen Gunnar Olson 4
Madame Wengren	7	22 Stads bokhållaren Swen Simson	34 Hr Probstens Gadelius 15	53 Timmermannen Nils Larsson 3
8 Sahl Rådman		23 Stads bokhållaren Lorentz Ekman	37 Tamburmästaren (?) Erich Andersson	54 Tapetmakaren Chucker 3
Lars Torbacks Enkia	5	24 Skräddaren Collega Hr Gunnar Hadelin 4	Enrollerade båtman Oluf Jonson	55 Skräddaregesellen Petter Miö 4
9 Besökaren Peter Elborn	2	23 Collega Hr Gunnar Hadelin 4	Repslagaregesellen Nils Gunnarsson	Borgaren Oluf Burck 4
Båtekarlen Swen Swensson	2	24 Skräddaren Mr Christian Wise	38 Ringkarlen Oluf Andersson 3	Stadstimmermannen Anders Siverson 2
10 Borgaren Emanuel Swart	2	25 Siötuls Visiteuren Isaack Wass	40 Mäster Wolekertz Ombudsmannen	56 Linwäfvaren Mäster Matthias Hansson 4
Tunnebindaren Per Krook	2	26 Borgaren Jonas Björck	Hr Jonas Ugla	57 Lars Väfvares Enkia 2
11 Besökaren Oluf Steffenberg	2	28 Klensmedens Peter Björgessons Enkia	42 Afskiedade Föraren Ture Berggren	58 Anders Drake 4
afskiedade fältskären Jacob Nyberg	2	29 Skoflickaren Anders Olufsson	43 Kyrkioherden Ekströms Enkia	59 Stadsbetienten Swen Brandt 3
13 Arwed Apelberg	6			60 Carl Möller 2
Hr Lieutnant Carlberg	24			61 Gambla Oluf Ringkarls Enkia 2

Akvarell: "Göteborg från järnvägen" av Martin Rudolf Heland, efter förlaga av Elias Martin. Foto: Göteborgs Stadsmuseum.

72 Elias Lutter skräddaren	6
And: Lutter	-
73 Slacktaren Mäster Börje Back	6
74 Anders Hagman	8
75 Skräddaren Mr Jacob Hophman	6
76 Visiteuren Erich Norling gård	3
Båtekarlen Erich Torstenson	6

77	Slacktären Michel Schene	6	48 Handelsmannen Olof Perssons gård bebor Hamnefogden Swen Lundell	4	94 Repslagaresäll Jacob Persson	2	Oluf Upströms Enkia	2
78	Skråddaren Mäster Erich Bleckman	4	51 Segelmakaren Gregorius Beckman	20	96 Hr Magister Frideli gård	2	Wigars Styfken	1/4
79	Hansmakaren Mr Abraham Ekberg	6	52 Båtekarlen Per Andersson	8	97 Styrman Jonas Slickers hustru	2	Dimiterade Rusträstaren Oluf Bergflock	3
80	Borgaren Christian Erickson	4	54 Urmakaren Mr Urickas Fängel	15	98 Åkaren Hans Kruse Anders Bengtsson	3	Uppstättaren Oluf Swensson	4
83	Huus timbermannen Esblörn Andersson	6	56 Skråddaren Mr Jonas Jungquist	9	100 Skeppstimmerman Anders Andersson	3	Hr Fänrik Fyrhåser	4
	Stadzbetieten Swen Semberg	5	57 Bagaren Mäster Lars Åhman	8	Båtedrängen Nils Thorson	3	Anders Swensson	6
	Accisbesökaren Niels Bagge	2	Fru Constapel Häger	1	101 Jonas Åhman	4	Truls Gudmussons Enkia	1
85	Borgaren Johan Uglå	4	58 Skiepstimmermannen Oluf Erickson	6	102 Enrolleringsbåtsman Arwed Luxum	3	Petter Pettersson	4
	Borgaren Anders Sandgren	6	59 Skiepstimmermannen Stötlusvisiteuren Anders Enander	4	103 Båtedrängen Nils Thorson	3	Fällberedaren Esblörn Månsson	5
	Oluf Aspandahl	6	60 Skiepper Anders Surk	4	104 Christian Bleckslagares Enkia	2	Avskedade Fältvåbelen Jonas Björckman	4
	Står får smeden Blökman på Kyrkogatan	59	61 Hans Schilius	2	106 Rasmus Swensson	4	Tunnbindaren Lars Borgström	11
86	Borgaren Gustaf Ericksson	5	62 Stadstimmerman Anders Barlot	2	106 Måns Masthuggare	4	Skeppstimmermästaren Oluf Häger (Höger?)	12
	Accisbesökaren Anders Holmström	5	63 Skiepstimmerman Bengt Lund	3	107 Avskedade soldaten Hans Apelmans Enkia	1	Stadstimmerkarlen Erich Hansson	10
87	Friderick Ekelund	3	64 Öfverskiäraren Jonas Björckman	5	109 Avskedade sergeanten Lars Kiempe	2	Borgaren Hans Swanström	5
88	Anders Lilia	1	65 Borgaren Nils Andersson	4	110 Styrman Georgan Hanson	1	13 Handelsmannen Hr Jöns Hålst	20
89	Tullaren Jacob Stijfwert	8	66 Borgaren Hans Lundberg	4	111 Dimiterade sergeanten Lars Backe	1/2	17 Handelsmannen Gråsten	28
	Kungsgatan		67 Skiepstimmermannen Repslagaresäll Lars Torstensson	1/2	112 Blockmakaren Mr Oluf Lustig Enkia	1	18 Handelsmannen Per Böcker	42
	2 Fällberedaren Angus (överstrukt, oläsligt)	2	68 Repslagaresäll And Thulin	2	112 Blockmakaren Mr And: Hansson	12	Comminister Hr Brage	6
3	Jungfru Catharina Swensson	16	69 Repslagaresäll Lars Andersson	2	114 Skråddaren Mr Erich Lind	2	19 Sälig Hr Alderman Hans Swenssons Enkia	24
4	Wägmästaren Hr Martin Gustafson	16	70 Lars Andersson dåldragare	3	115 Remsidaren Mr Wedde King	14	Handelsmannen Hr Swen Båcken	34
5	Hr Rådman Bruhn	36	71 Christoffer Olsens Enkia	2	116 Skeppare Michel Pettersson	20	Anders Liedbom	28
6	Hr Secretären Serenius Hr Johan Thornton under tyska församlingen	30	72 Borgaren Oluf Strömdahl	2	117 Besökaren Joen Ohlson Land gewaldigern Gabriel Hallisö	6	25 Alderman Jean Lund	20
	Madame Matthias Omundz	120	73 Rotebåtsmannen Anders Grå	1	118 Glasmästare Hindrick Ekborn	14	26 Ombudsman Lars Barck	15
	Madame Jørgenssons Enkia	36	74 Göttskalk Gunnarsson	2	119 Hr Kommissarien Oluf Styfwert	6	27 Bryggaren Thore Otterbecks Enkia	8
7	Tiensteman Hans Kraft	20	75 Klådemakaren Mr Petter Lidberg	3	Hr Kamrer Malmer	24	Nåhmakaren Petter Ledijn	11
10	Handelsmannen Lars Helgeson Holm	10	76 Timberman Swen Jonsons Enkia	2	Anders Hanton	5	32 Handelsman Thomas Cais	16
13	Båtedrängen Håkan Jonson	3	77 Oluf Drakes Enkia	1	119 Hr Kommissarien Oluf Styfwert	6	35 Borgaren Peter Sweders Enkia	10
	Hr Notarien Siöströms Enkia	4	78 Stadsbåtsman Nils Kruses Enkia	1	Hr Beniamin Wolster	3	Dito dess son Mattias Sweder	6
	Hr Magister Memsen	12	79 Afsk. Enrolleringsbåtsman Matthias Åkerman	2	121 Skråddaren Mr Frans Borellj	16	Kopparslagare gesell	37
	Stämpelmästaren Wallins Enkia	2	80 Bengtd Bengtsson båtedräng	2	122 Skråddaren Mr Rantmästaren Steffens	16	Handelsmannen Hr And: Hylgren	20
19	Ringekarlen Nils Andersson	4	81 Avskedade Konstapeln Nils Lidberg	2	123 Skepparen Ebbe Andersson	8	Handelsman Hr Niclas Bark	10
27	Bokbindaren Torsten Winberg	16	82 Avskedade Sergeanten Erich Wallbeck	1	124 Remsidaren Mr Jean Ström	12	38 Uppstättare Anders Larsson	7
29	Kläckaren Monsieur Hans Linghell	12	83 Avskedade Sergeanten Erich Wallbeck	1	126 Regementsfältskären Tiltz Enkia	6	39 Borgaren Per Asp	8
	Hr Magister Liung	12	84 Anders Hanssons Enkia	1	127 Bokbindaren Johan Lange	24	40 Avskedade sergeanten Erich Wallman	4
30	Tennsmeden Hr Magnus Ericksson	14	85 Stadsbåtsman Anders Ångerstedt	1	128 Hr Magister Ramsius	20	41 Borgaren Lorentz Blökholtz	2
	Accismästaren Asp	4	86 Fortifikationstimmerkarlen Anders Backe	1	129 Madame Knappe	12	Lorentz Blökholtz gesellen Körrtopht	3
31	Ringekarlen Swen Bohlin	7	87 Anders Andersson uppsättare	3	Borgaren Anders Knappe	14	42 Hr Contor Bon	8
	Säckerbagaren Jean Hubin	4	88 Fortifikationstimmerman Anders Andersson	2	130 Skråddaren Anders Joenson	8	43 Visitören Hans Ohlson	12
32	Skråddaren Mr Oluf Swensson	8	89 Stadsstimmermannen Lars Börleson	2	Skomakaren Swen Kolibeks Enkia	4	44 Handelsman Hr Jacob Santz	30
	Klensmeden Matthias Wettersten	6	90 Båtekarlen Swen Andersson	3	131 Uppstättaren Swen Larsson	7	45 Hr Inspektör Borgstens Enkia	12
33	Conector Lidell	6	91 Åkaren Anders Kulling	3	132 Skomakaren Mr Arwed Larsson	12	47 Boktryckare gesellen Hans Hagman	5
34	Lars Sundbeck Skråddaren	10	92 Skeppstimmerman Anders Falck	3	133 Borgaren Lars Haraldsson	10	48 Geörgen Person målerat (?)	3
	Jöran Betnen (?)	4			134 Skomakaren Carl Hirsrickson	12	50 Jöns Wallbercks Enkia	2
37	Skiepper Wesmans Enkia	9			135 Consistorie Not: Hr Jonas Ahlander	8	Martin Kecks Enkia	1/2
38	Hr Domb. Prosten Isaac Litorius	40			136 Pelle Dunders Enkia	2	51 Jon Ecks 2 ne Stufwar	2
	Cateheter Hr Daniel Linhült	4			137 Skråddaren Mr Oluf Lönbom	4	53 Borgaren Erich Hanssons gård	2
39	Fru Capitainskan Anna Utfall	6					Klensmeden Hans Wergman	2
40	Hr Erich Norman Handelsmannen Lorentz Hultman	12					54 Enrollerade Skeppstimmermannen Swen Erickson	4
41	Hr Magister Hillerström	20					55 Enrollerade båtsmannen Anders Lezidim (?)	4
43	Borgaren Jacob Dalie	8					56 Snickaren mr Christian Kandorph	3
45	Skiepper Gregoti Enkia under tyska församlingen	-					Jürgen Ezenst (?)	3
47	Hr Lieutnant Söderman Skråddaren Hr Erich Åhlberg	4					Jacob Liljeberg	2
	Skråddaren Jonas Siöström	5					58 Saltmästaren Anders Hutijn	4
							Enrollerade styrmanen Helie Larsson	4
							59 Skeppstimmermannen Swen Persson	8

Så här fungerade gatunumringen. Köpmangatan (överst) numrerades (1-12) med början längst i öster (utanför bilden) på södra sidan av gatan och gick fram till första tvärgatan (Östra Hamngatan). Där fortsatte numringen (13-15) söderut till nästa huvudgata. Numringen hoppade därefter över hela Stora Torget, nu Gustav Adolfs torg (D) och fortsatte (16-19) längs Köpmangatan fram till Smedjegatan. Där hoppar man över till gatans norra sida och går tillbaka mot öster (20-42) utan att gå in på sidogatorna. (Del av karta från 1807 efter H. Hallberger).

Kartan är hämtad ur boken Hus för hus i Göteborgs stadskärna utgiven 2003 av Göteborgs stadsmuseum och stadsbyggnadskontoret

61 Skräddaren Westermans hustru	3	Drottninggatan	1	Anders Erickson Järndragare	8	Erick Roth (oläsligt) Beck (oläsligt)	10	Lage Lenquist	3
63 Mr Gregert Veber	11		2	Mälaren Swen Wezenberg	3	37 Handelsmannen Carl Söderberg	10	81 Ringkarlen Swen Anderson	3
Perukmakaren Mr Ephraim Hebazt	11		2	Kyrkovaktaren Anders Jonsson	4	42 Carl Kullberg	80	82 Jean Andersson	3
Klensmeden Swen Björckman	11		3	Stadsbetjänten Jonas Blom	4	Skräddaren Fischer	8	Stadstimmermannen Oluf Larsson	2
65 Perukmakarefrimästaren Oluf Helsing	4		3	Murmästaren Jon Gudmundsson	4	43 Guldsmeden Haferin	8	83 Enrollerade Båtsmannen Roser Frisk	3
72 Hattmakaren Falckensten	1/4		4	Murmästaren Swen Löks Enkia	3	47 Hr Timburg Edman	-	84 Enspännaren Anders Hising	1
73 Äldermannen Per Larsson	1/3		5	Murgesällen Petter Löök	2	med tyska församlingen	-	Uppsynningsmannen Anders Helberg	6
Bakaren Mr Petter Hall	9		5	Lars Grats Enkia	3	48 Kontrollör Elias Köller	36	85 Skräddaren mr Bengdt Wester Dahl	7
75 Handelsmannen Gudmund Swensson	-		6	Murmästare Börjle Mellenberg	4	49 Äld: Joachim Hanson	20	Ext: Notarien Törnsten	8
under tyska församlingen	-		6	Petter Borgström	4	50 Sockerbagaren Johan Linhult	26	88 Kvartermästaren Hans Båtzmans Enkia	7
77 Tennisjütaren Anders Venberg	6		7	And: Hogren	7	54 Löjtnant Hans Båtzmans Enkia	7	89 Handelsmannen Oluf Westering	28
79 Hr Magister Poppelman	12		8	Borgaren Halfvär Larsson	11	55 Hr inspektör Gothen	21	93 Handelsman Oluf Fräsberg	28
81 Notarien Ramberg's Enkia	7		9	Oluf Gullbrandsons Enkia	8	57 Kontrollör Arved Andersson	16	12	97 Handelsman Berendt
82 Skomakaren Mr Oluf Lund	10		10	Borgaren Oluf Jonsson	5	59 (tydligt) Daniel Erichson	3	108 Skom: And: Ha...(?)	11
83 Skomakaren Mr Erich Hall	10		10	Fortifikations-timmerkarlen And: Fliack	2	60 Kontrollör Ståhle Konslisten Klingborg	24	109 Snickaren Petter Försvall	10
84 Dito Friedrich Biörensön	8		11	Strömbåttgillet Älderman Nils Nilson	8	62 Snickaren mr Conrad Esbiörnson	16	110 Snickaren Petter Brandt	6
85 Inspektör Gårastz arvingar	6		12	Glasmästaren Petter Frijberg	10	66 Perukmakaren Schröder	9	111 Erich Månssons Enkia	2
86 Stadz b.....den (?)	7		13	Torsten Grandell	3	67 Skräddaren mr Samuel Runberg	7	106 Skeppare Oluf Börgeßons Enkia	7
Jonas Grundell	6		13	Borgaren Anders Olufsson	4	Skorstensfejaren Johan Berg	1	105 Borgaren Huka Digergren	6
Not: Swen Jacobsson	6		14	Stadstimmerkarlen Per Jonsson	2	Hovslagaren Daniel Erichson	3	7 Petter Ledin	11
87 Skomakaren Mr Anders Bruse	4		14	Uppsättaren Oluf Swenson	3	69 Saltmästaren Nils Persson	7	108 Skom: And: Ha...(?)	11
88 Skräddaren Mr Erich Ahlin	8		15	Sporsmeden mästare Anders Månsson	6	70 Avsk. artillerihantlangaren Gissel Lundberg	1	109 Snickaren Petter Försvall	10
89 Zacharias Strömberg	5		16	Borgaren Oluf Bruhn	7	71 Helge Biörens Enkia	1	110 Snickaren Petter Brandt	6
90 Hoboisten Salback	4		17	Handelsmannen Johan Berg	24	72 Styrman Ahlins Enkia	1:8	111 Erich Månssons Enkia	2
91 Samuel Schånberg	6		18	Tunnbindaren mr Anders Jonsson	13	73 Korpralen Anders Holms Enkia	1	106 Skeppare Oluf Börgeßons Enkia	7
Hustimmermannen And: Persson	4		19	Handelsmannen Hr Oluf Person Ekman	120	74 Avskedade Stadsbåtsmannen And: Lund	2	105 Borgaren Huka Digergren	6
Tunnbindaren Mr Erich Mattisson	4		20	Handelsmannen Hr Oluf Person Ekman	120	75 Enrollerade båtsmannen Carl Käck	2	7 Petter Ledin	11
92 Bomslutaren Gustaf Jonsson	7		21	Handelsmannen Erich Christopherson	50	76 Hustimmermannen Lars Flygare	2	108 Skom: And: Ha...(?)	11
7 Lars Bengtssons Enkia	2		22	Handelsmannen Anders Månsson	60	77 Sivert Apollons Enkia	2	110 Snickaren Petter Försvall	10
93 Dimitterade fortifikations-timmermannen Swen Bogström	3		23	Handelsmannen Anders Månsson	60	78 Åkaren Petter Knutson	3	111 Erich Månssons Enkia	2
94 Båtedrängen Håkan Gunnarsson	4		24	Handelsmannen Anders Månsson	60	79 Sjöullsvistören Christian Hiort	3	112 Borgaren Johan Enquist	7
Båtedrängen Nils Andersson	4		25	Handelsmannen Anders Månsson	60	80 Underskulten	7	Replagaregesällen Knut Hansson	2
Knivsmiden Bertel Spang	3		26	Handelsmannen Anders Månsson	60			113 Saltmätare And: Gustafsson	6
96 Ambjörn Flogius Enkia	3		27	Handelsmannen Anders Månsson	60			114 Swen Lakes hustru	4
			28	Handelsmannen Anders Månsson	60			116 Hustimmerman Erich Borieson	5
			29	Handelsmannen Anders Månsson	60			115 Borg. Samuel Blomberg	9
			30	Handelsmannen Anders Månsson	60			116 Sjöullsvistören Erich Norling	4
			31	Handelsmannen Anders Månsson	60			117 Johan Borgström	4
			32	Handelsmannen Anders Månsson	60			118 Skräddaren mr N: Wesberg	7
			33	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			34	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			35	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			36	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			37	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			38	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			39	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			40	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			41	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			42	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			43	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			44	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			45	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			46	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			47	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			48	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			49	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			50	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			51	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			52	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			53	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			54	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			55	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			56	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			57	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			58	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			59	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			60	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			61	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			62	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			63	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			64	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			65	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			66	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			67	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			68	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			69	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			70	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			71	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			72	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			73	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			74	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			75	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			76	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			77	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			78	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			79	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			80	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			81	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			82	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			83	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			84	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			85	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			86	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			87	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			88	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			89	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			90	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			91	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			92	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			93	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			94	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			95	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			96	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			97	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			98	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			99	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			100	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			101	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			102	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			103	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			104	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			105	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			106	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			107	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			108	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			109	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			110	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			111	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			112	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			113	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			114	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			115	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			116	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			117	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			118	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			119	Handelsmannen Anders Månsson	60				
			120	Handelsmannen Anders Månsson	60				

Måns ? färgarn (?)	3	72 Hr Inspektör Olbers	160	under tyska församlingen	-	Borgaren Lorentz	4
119 Uppsättaren And: Larsson	4	74 Hr Häradsbövdingen		Slaktaren Oluf Hising	6	Wetterström	
121 Anders Gleddas Enkia	1	Petter Wennerstierna	19	58 Bengdt Nilsson Borgman	4	Segelmakaren	3
Jacob Linds Enkia	1	72 ? Kommissarien Bänge	10	Borgaren Swen Persson	4	Jonas Lingren	
Stora Hamnegatan		80 Korpal Forsman	3	60 Alderman av målare	12	Perukmakaren mr	3
1 Generalmajor		81 Roteåkaren Oluf Saln	2	Mr Alexander Fax	12	Swen Ahlgren	
Patkulls Enkiefu	100	Erich Björsson	2	61 Skräddaren mr		45 Skomakaren	3
2 Färgaren mäter		82 Stadstimmermannen		Petter Ahlgren	8	Magnus Wetterström	3
Wilhelm Hoppe	20	Erich Bengtsson	2	62 Köpman Torsten Edgren	15	46 Styрман Slickers Enkia	1
3 Skeppare Borgmans Enkia	8	inflytt Staden (?)		63 Borgaren Nils Andersson	4	47 ? Petter Joh	
Borgaren Anders Liedström		Köpmansgatan		65 Borgaren Nils Apelberg	6	49 Köpman Johan Mellenberg	-
4 Hr Inspektör Oldeskepp	40	1 Kontrollör Köhlar	4	Borgaren Joen Ekling	4	tyska församlingen	
Bokhällaren		10 Handelsmannen		Stadstimmerkarlen		50 Stadstrumslagaren	1
And. Sahlgren	12	Strandberg	24	Lars Torsson	2	Hans Mickel	2
5 Hr Kommissarien		11 Köpman Oluf Radde	4	Stadstimmerkarlen		51 Sporsmeden Johan Wessel	11
Akessons Enkia	10	13 Handelsman		Samuel Andersson	2	52 Borgaren	11
7 Hr Kommissarien Siöberg	40	Ingemar Liedbeck	31	67 Hans Bokéns Enkia	6	Mickel Swensson	4
8 Handelsmannen		14 Postinspektoren		Stadstrumslagare		Perukmakaren Toroph	4
Oluf Holmgren	40	Christian Pettersson	30	Hans Olsson Flink	2	53 Sjötilvisitören	2
9 Hr Rådsförvanten Häger	10	15 Handelsman Lidgren	41	Sillegatan		Swen Smitts Enkia	
Hr Rådsförvanten		16 Hr Presidenten Ramblad	50	1 Timmerman Anders Falck	11	54 Perukmakaren mr	5
Joh: Swedmarck	30	21 Salmätaren		2 Styрман Jöns Haleboms	5	Petter Linberg	41
10 Hr Sekreteraren De Silent	36	Bengt Persson	8	Enkia		56 Skepparen Petter Boij	12
11 Handelsmannen		Enrollerad Skeppstimmer-		Stadstimmerman		Anders Schorberg	8
Clas Habeckt	40	man Swen Ingebeck (?)	4	Berendt Walström	4	58 Kaptan Asps Enkia	4
12 Handelsmannen		22 Handelsman		Stadstimmerkarlen		59 Anders Bakares Enkia	4
Hans O. Ström	300	Erich Bergströms Enkia	40	Lars Andersson	2	60 Skeppare Jonas Palm	10
13 Handelsmannen		24 Handelsman		3 Båtkarlen Matthias Persson	6	62 Besökare Wallenborgs	12
Martin Edenberg	120	Gabriel Dahlström	36	Murgesällen		Enkia	
14 Johan Herwich	110	25 Salmätaren Lars Larsson	11	Joan Björnsson	5	64 Bokhällaren	20
14 Sal. Doktor Lundell		Kontoristen		Stadstimmerkarlen		Anders Thierstedt	3
Enkiefu	7	Akerström	6	Engelbrekt Martensson	2	66 Jungfru Schiller	3
Hr Doktoren Boetius	24	26 Sjötilvisitören		Stadstimmerkarlen		68 ? Erich Daniellson	3
Kanslisten Lundelius	7	Anders Arwedsson	4	Swen Larsson	2	69 Handelsmannen	30
15 Arved Bengtsson	20	27 Salmätaren		Swen Björnsson		Anders Ahlroth	30
16 Hr Rådman Jacob Bratt	30	Torsten Larsson	6	Skolemästares arvingar	2	Handelsmannen	
17 Handelsman		31 Hr Petter Wennerströms	4	?? spelemans arvingar	2	Johan Sillander	80
Petter Sillander	80	Enkia	4	Borgaren Anders Persson	3	70 Bökaren mr Hans Hising	10
18 Magnus Ahlgren	15	33 Snickaren mr		Stadsbåtsman		72 Skepparen	
20 Hr Assessor Schilt	122	Anders Gustafsson	6	Anders Daskberg	1	Joan Torsons Enkia	4
22 Överkommissarien		34 Salmätaren		7 Thore Thorssons Enkia	3	74 Borgaren Anders Olsson	5
Cederflycht	125	Lars Swensson	26	Stadsbåtsman		75 Skomakaren mr	
24 Madam Band		35 Skomakaren mr		Oluf Ahlbeck	2	Petter Hansson	4
Handelsmannen		David Debert	12	Stadsbåtsman		78 Köpman Niclas Lake	6
Johan Görfeldt	12	36 Skomakaren mr		Jonas Carling	2	79 Anders And: ?	4
27 Handelsmannen		Anders Skånig	10	9 Borgaren		Snickaren mr	
And: Skårnong	16	Kommissarien		Swen Persson fiskare	3	Swen Borgman	7
28 Hr Apotekaren		Lorentz Brant	9	10 Anders Andersson		80 Fiskalen	
Frans Martin Luth	40	37 Aktuarien		Besättarens gård	2	Ahasverus Herenberg	6
32 Hr Rådman Paulin	20	Gabriel Gøthander	8	11 Köpman Isach Gunnarsson	6	Åvskedade underofficeren	
39 Hr Justitiealdste Thorsson	48	Jonas Gøthander	4	12 Murrästaren Anders Pihl	15	Joachim Ahlelof	
41 Handelsmannen Jöns Mur		38 Berendt den Stores Enkia	12	13 Skomakaren mr		lös för barn	4
Mad: Egmont	30	39 Borgaren Matthias		Hans Borgström	4	81 Handkrmakaren	6
hånd: Jacob Egmont	20	Ekelunds Enkia	12	14 Båtkarlen		Mr Magnus Stierman	
42 Löjtnant Kullman	8	40 Hr Kaptenen Hedenberg	100	Anders Håkanson	4	Masthuggaren	
43 Hr Overstelöjtnant		41 Stadsbåtsmästaren		15 Overskulten		Jon Månsons Enkia	2
Browall	100	Swen Swensson	8	Erich Smedmark	2	82 Similerade visitören	
45 Hr Inspektör		43 ? Nils Holm	6	16 Stadsbetjanten		Petter Berg	4
Ludwich Falström	30	Handelsman		Mårten Råbergs Enkia	1	83 Bakaren mr	
46 Hr Justitieborgmästaren		Oluf Nabstedt	20	Enrollerade båtsmannen		Anders Dahlgren	10
E: E. Tellander	-	45 Stadskassören Hr		Lars Svensson	1	Lantmästaren Torsten Lom	6
47 Hr Rådman Hans		Magnus Klint	20	18 Borgaren Oluf Berg	12	84 Klådemakaren Per Jonsson	8
Anderssons Enkia	24	46 Blockmakare		21 Köpmannen		85 Hattmakaren	
48 Jaktlöjtnanten		Lars Thomassons Enkia	4	Görgen Matson	16	Jöns Bergman	2
Jöns Lidner	11	Smeden Petter Fogelberg	2	Handelsman Nils Romell	15	87 Borgaren Isach Hultengren	7
49 Hr Hans W. Smerfelt	50	Visitören Thore Winqvist		23 Hans Hanssons Enkia	28	88 Handelsman	
Hr Kapten		47 Handelsman		24 Sal. Handelsman		Oluf Swånssons Enkia	20
Jacob von Utfall	15	Anders Ahlberg	7	Mattias Hanssons		Båtdrängen	
53 Hr Generallöjtnant		49 Aldermannen Anders		arvingar	12	Börge Børgesson	1
Gyllenkrok	-	Salmätares Arvingar	4	25 Handelsman		91 Klådemakaren	
54 Tullnär Johan Beijer	12	50 Hustru Catharina		Zachrias Zacrison		Petter Norman	2
56 Högvördige Hr Doktoren		Lutberck	8	under tyska församlingen	-	92 Nils Hagerberg	4
och Biskopen Benselius	100	51 Dimiterade Löjtnanten		28 Sal. Nils Borgströms Enkia	12	Bokbindaren mr Joh. Beck	3
62 Hr Kommerseborgmästaren		Petter Lemmerhult	8	31 Köpman		Skomakaren	
Jacob Sahlgren	125	Järndragare		Samuel Bornander	4	Lorentz Försavage (?)	2
64 Hr Rådman Lidgrens		Anders Persson	6	32 Handelsmannen Hr		93 Anders Andersson	1/4
Enkia	125	52 Murrästare Anders Nilsson	8	Petter Jernstedt	28	uppsättare	
65 Kommissarien Hoendahl		53 Borgaren Jacob Stigman		33 Köpman Hans Korps Enkia	3	Anders Andersson	3
Vågmästaren		Frismästaren		36 Måns Böckers Enkia	4	uppsättare	
Liedgrens Enkia	15	Zakarias Ratman	4	Böckaren mr Nils Ahlgren	2	94 Handelsman	
66 Handelsman		Packhuskarlen		37 Lånsman Jon Renström		Johan Pettersson	24
Wilhelm Kinert	24	Jon Parson Köpman	3	under tyska församlingen	-	95 Anders Persson båtkarl	4
67 Hr Kapten Erich Schröder	12	54 Köpmannen Wilhelm Prins	6	41 Skräddaren mr		Borgaren Joan Jönsson	3
69 Hr Magister Friidlius	20	55 Nils Bildhuggares Enkia	4	Oluf Örenberg	5	96 Per Andersson	
70 Fru Kaptenskan Wulf	14	Bildhuggare		42 Perukmakaren		Repslagaregesäll	3
71 ? Carl Thorssons arvingar	20	Jean Petter Weber	6	Ahlmans Enkia	4	Murgesällen Lars Persson	2
Hr Löjtnant		56 Jöns Döldragares Enkia	4	44 Skräddaren mr		97 Borgaren Per Anderssons	3
Peter von Egmont	20	57 Snörmakaren Rütts Enkia		Swen Bomstedt	2	Enkia	

37	Thore Starcks Enkia	6	11	Handelsmannen		Måns Siverson	2	94	Stadstrumslagaren	
38	Borgaren			Johan (Kionulfs ?) Enkia	14	51 Anders Olsson linnvävare	2		Petter Ryberg	1
	Lorentz Borgnander	6		Köpman Lorentz Schroden	3	53 Sjötvävisvitören		96	Tiggarefogden	
39	Anders Olsson Båtkarl	8	12	Buntmästaren		Casper Burk	2		Jöns Jonssons Enkia	1/2
40	Fiskaren			Joh: Woldauer	15	Båtkarlen		97	Borgaren Hendrich	
	Cornelius Corneliusson	4	13	Köpman Clas Lemmick	12	Sven Wennerberg	2		Borellus	3
	Båtsman Petter Ryttere	2		Köpman Anders Bagge	4	54 Skarprättaren			Visitören Petter Dahlsten	2
	Enrollerade Båtsmannen			Räntmästaren Walke	3	Christian Wesman	2	98	Paul Cornelius fiskare	2
	Gösta Persson Packhuskarl	3	14	Skappare Collins Enkia	1	56 Korpralen Jonas Larsson			Arfwed Pårson Fiskare	2
41	Avskedade			Matrosen		brukar näring	2		Trumslagaren	
	Torbjörn Wenrick	3		Jacob Laromind (?)	3	57 Petter Olsson murgesäll	2		Jacob Stare	1
43	Anders Swensson			Stadstimmerkarlen		58 Skappare Swen			Avskedade konstapeln	
	timmermans Enkia	2		Anders Jugowalls son	2	Bagares Enkia	2		Christian Stare	1
	Borgaren Carl Lillie	1		Dåldragaren Johan Liberg	4	Borgaren Anders Berggren	2	100	Avskedade kaptenen	
44	Visitören Gunne Persson	2	15	Skappare Gunne Larsson	6	58 Avskedade konstapeln			Paul Norrin	1
45	Avskedade artilleri-			16 Köpman Jöns Seckman	20	Anders Karberg	-		Anders Sandmans Enkia	1
	sergeanten Erich Apel... (?)	-		17 Borgaren Jean Bruhn	6	59 Borgaren Per Olson	1	101	Torkel Rösers Enkia	1
	Extra Stadstient --- (?)			18 Fiskaren Bengdt Stafwa ?	4	60 Avskedade soldaten			102 Avskedade båtsmannen	
	Håkan Dahlgren	1	19	Borgaren		Per Sjöck	-		Per Larsson	1
47	Anders Gunnarsson			Anders Bornander	3	64 Stadsoldaten Jöran Åning	1		104 Snickaren mr	
	båtsman	4		Borgaren		65 Soldaten Måns Ströms			Oluf Wennerberg	3
49	Per Mattsons			Aront (?) Hansson	3	arvingar	1		Enrollerade båtsmannen	
	arvingars gård	-	20	Skomakaren		66 Lars Persson Beck			Anders Skale	3
50	Giertz Brandts Enkia			Jacob Cederwall	1	murgesäll	2	105	Båtdrängen	
	under tyska församlingen	-		Borgaren Måns Andersson	2	67 Rotebåtsman Håkan Wick	1		Christen Persson	2
51	Anders Andersson	4	21	Fiskaren Staffan Bergk... (?)	2	68 Stadsbåtsman Lars Blad	1	107	Enrollerade båtsmannen	
52	Skappare			22 Snickaren mt Lars Colberck	3	71 Avskedade matrosen			Jonas Swensons Enkia	1
	Jedecham Braxske	10		Visitören Anders Ekman	2	Oluf Andersson	1	108	Snickaren mr Swen Ahlin	1
55	Visitören Måns Friberg	2	24	Borgaren Lars Erickson	3	72 Swen Linge			111 Båtkarlen Måns Swensson	1
58	Bökaren mr Anders Bergd	4		Skeppstimmerman		73 Swensons (?) Enkia	1	113	Saltmästaren	
59	Anders Jonsson dåldragare	4		Hans Ahlbom	5	74 Stadsbåtsman Anders			Anders Swensson	2
	Borgaren Oluf Larsson	2	25	Skappare Bastian Borellus	6	Schare	1	114	Anders Andersson	
60	Oluf Andersson Sörberg			27 Köpman Hendrich Hising	14	Stadsbåtsman			murgesäll	2
	på Tull... (?)	3	28	Skomakaren		Erich Olson Bergh	1		dito Petter Jonsson Skale	2
	Avsk. Fortifikationstjänste-			Bengdt Alis... (?)	3	75 Bengdt Rätt avskedad			115 Oluf Saltmätares Enkia	2
	man Bengdt Larsson	1		Båtdrängen Torsten Olsson	4	soldat			116 Skräddarefrimästaren	
61	Klädemakaren mr			29 Skappare Rear Svenson	5	76 Stadsbåtsman			Casper Meisner	3
63	Måster Lorentz			31 ?? Nils Williamson	4	Anders (Råberg)?	1	117	Stadstimmerkarlen	2
	Karduansmakare			34 Kasduansmakaren		Dito Lars Lind	1		Berendt Björnsson	
	Skomakare mr Jean Jepper	4	35	Stadsbåtsman		Dito Lars Pettersson	1		Stadsbåtsman Per Kröse (?)	1
64	Anders Andersson Båtkarl	5		Anders Witterberg	1	Dito Jean Meijer	1		Rotebåtsman	
	Thore Jonsson Båtkarl	2	36	Borgaren Nils Ekeqvist	3	78 Avskedade arklimästaren			Gunne Blanck	1
65	Avskedade Fänriken			37 Borgaren Per Björjesson	2	Rasmus Simonsson	3	118	Anders järndragare	4
	Peter Blindtberg			38 Visitören Jonas		79 Stadsbåtjätten Nils Elg			119 Per Månsson järndragare	4
	Murgesällen			Normans Enkia	1	Stadsbåtsman		120	Skeppstimmerman	
	Thorsten Sahlgren	4	39	Enrollerade båtsmannen		Peter Nilsson Lund	1		Anders Bernsson	3
66	Bokbindaren och ?			Oluf Snider (?)	1	Båtsman Olof Nilsson Ring	1		Visitören Bertel Bock	2
	måster Jonas Lundberg	2	41	Stadsoldaten		81 Soldaten Jean Ekelöfs			121 Anders Ebbesson	
				Lars Swanström		Enkia	1/2		jaktvisitör	3
				42 Avskedade oboisten		83 Stadsbåtsman Swen Liberg	1		Borgaren och tobaks-	
				Hans Lindström	1	84 Avskedade soldaten			spinnaren Nils Liungquist	3
				Dito Nils Salingh	1	Christian Unge	-	122	Ingebreckt Andersson	
				43 Stadsbåtsman		Rullar på Schiellers			Fiskarens Enkia	1
				Anders Bestads (?) Enkia		tobaksspinneri			Fiskaren Erick Olson	1
				Hantlangaren Swen Wick	-	85 Soldaten Jöns Falks			Borgaren	
				44 Fiskaren Erich		Enkia	1/2		Christian Dojers Enkia	
				Nilsson Hising Enkia	1	86 Enrollerade matrosen			tyska församlingen	-
				45 Stadsbåtsman Thomas		Cornelius Olsson	1		Borgaren och Frimästaren	
				Skara (?)	1	87 Stadsbåtsman Anders Berg	1		av Bökareämbetet	
				46 Stadsbåtsman Peter		90 Avskedade smeden			Joachim Scagen	2
				Bergs hustru	1	Markus Ahlgren	1		Stadsfiskaren	
				47 Enrollerade		91 Jaktvisitören Carl Larsson			Anders Backe	2
				båtsmannen Oluf Lind	1	Avskedade matrosen			Fiskaren Isack Erickson	3
				dito Anders Lerka fiskare	1	Lars Hising	1	125	Tullnären Jöns Knös	1
				48 Fiskaren Per i angere	2	Murgesällen Anders Hale	1		126 Isack Bandz Enkia	2
				50 Enrollerade båtsmannen		92 Enrollerade matrosen			128 Tullhustullnären	
						And: Larsson	1		Anders Tärling	7

Namn åt de döda. Sveriges Dödbok version 5 omfattar åren 1901-2009 och kom ut i augusti 2010. Endast ca 70 % av alla döda under aktuella år är dock registrerade.

Men nu fortsätter arbetet. Målet är att under 2011-2012 registrera resterande 30 %.

- Alla vill väl gärna ha en fullständig version 6 -

Information kan du hämta på RÖTTER eller kontakta mig, så du kan ta dig an registreringsarbetet på ett praktiskt och smidigt sätt. Jag träffas i Torsdagsgruppen, tel. 031 - 13 12 26.

Sonja Rindby

Brev, brevskrivare och brevidentifiering

Några tankar och erfarenheter av Bengt O.T. Sjögren

Liksom all historisk forskning kan sägas vara ett detektivarbete i det förflutna så gäller detta i en högre grad om den speciella metodik som kallas brevidentifiering. För arkivmannen är denna ett tidsödande men ofta spännande arbete, för arkivforskaren är det av högsta vikt att detta sker med all noggrannhet och sakkunskap, så att felslut undviks.

Vårt svenska ord "brev" kommer av latinets adjektiv "brevis" som betyder kort, kortfattad. I tidernas begynnelse var skrivkonsten förbehållen ett fåtal privilegierade, och råmaterialet för framställande av ett meddelande eller annan form av dokument kostsamt. Det gällde därför att i korta fakta sammanfatta vad man ville ha att säga och undvika onödiga utsvävningar. Våra äldsta brev – på svenska eller latin – som är bevarade från medeltiden, utges i en skriftserie, ett så kallat diplomarium av Riksarkivet. Vårt diplomarium Suecanum, eller svenskt diplomarium, innehåller en i tidsföljd ordnad räkka av dokument som oftast avhandlar statsrättsliga eller ekonomiska ting, överenskommelser, förläningar eller försäljningar av jordagods etc. Vår store rikshushållare Gustaf Vasa brukar ju sägas ha murat Sverige från grund till tak och det skedde med brevskrivningen som instrument. Hans samlade brev finns utgivna i tryck och omfattar ett trettiotal band med orts- och personregister. Kungen sökte i mesta möjliga mån att hålla sin hand i eller

över allt vad som skedde i riket, från stort till smått och lät ofta sitt habegär eller sitt temperament komma till uttryck i brev till fogdar och ståthållare på slotten. 1600-talets centralgestalt Axel Oxelstierna var en väldig brevskrivare under den tid då den svenska rikets centrala och lokala förvaltning byggdes upp. Även hans brev finns i tryckt utgåva. Stormaktstidens ämbetsverk och ämbetsmän tog i hög grad brevet i sin tjänst för att styra och kontrollera landet. Och därmed begyntes en utveckling inom statsapparaten som först under 1900-talet fått konkurrens av andra media.

Ser vi i stället på de enskilda medborgarna, började brevet att spela också en väsentlig roll för många av dem. Ledarna för de stora handelshusen i Stockholm och Göteborg förde tidigt nog en vidsträckt korrespondens nära och fjärran, 1700-talets många lärda, en Polhem, en Linné eller en Celsius, knöt brevledes kontakter över kontinenterna, oftast med latinet som ännu gångbart internationellt skriftspråk. Romantiken fördjupade känslan för människan, vänskapen odlades som aldrig förr, inte minst i brev, som korsade landet och skickades mellan länderna. Från 1800-talet kan flera stora brevskrivare nämnas, störst av dem kanske Esaias Tegnér, vars svit av samlade brev jämte ett stort personregister inrymmer i elva band, vackert utgivna av Allhems förlag, ofta med faksimilier av originalhandlingar. Ännu efter 15 år är

dessa brev en lysande läsning med sin kombination av spiritualitet, lärdom och tidsfärg. Av senare brevtutgåvor må här bara nämnas August Strindbergs och Ver- ner von Heidenstams. Under 1900-talet sjunker brevfrekvensen i takt med att tiden utvecklar andra media för kommunikation mellan människor, först och främst telefo- nen men även radio, television, bandupp- tagningar och data. Många av dessa lämnar inga spår efter sig i arkiven, och morgon- dagens forskare blir därför troligen fattig- are när de skall teckna bilden av vår tid och dess enskilda människor. Lår oss därför vara rädda om våra brev, vårda dem väl och lämna dem vidare till nästa generation.

När man ordnar ett arkiv är den så kal- lade proveniens-principen grundläggande. Vare sig det gäller ett affärsarkiv eller ett släktarkiv eller en enda persons efterläm- nade handlingar utgår man alltså ifrån arkivbildaren, i regel den som mottagit bre- ven. I ett släktarkiv kan det finnas flera brevmottagare och det är då vanligast och mest att rekommendera att man skiljer isär varje brevmottagare för sig och sedan ord- nar breven i systematisk ordning därefter. Man kan då tänka sig att antingen lägga alla breven i den tidsmässiga ordning som mottagaren har fått dem, dvs dag för dag och år för år. En sådan princip har tilläm- pats av bl.a arkivrådet Josef Edström vid ordnandet av professor August Wijkanders arkiv, men får numera anses som övergi- ven eftersom den medför stora nackdelar, bl.a. att varje brevskrivare splittras upp på ett flertal placeringar i arkivet. Ett annat system är att lägga brevskrivarna alfabe- tiskt inom varje mottagares samling; alter- nativt kan man tänka sig en kombination av alfabetisk ordning efter brevskrivare

och kronologiskt efter brevens datering.

Efter fastställandet av brevmottagare inom släkten övergår man så till att söka identifiera brevskrivaren. Ju fler brev man har till förfogande, ju lättare brukar detta i regel vara. En rad signalement gäller det att ställa samman, så att avsändaren med säker- het kan fastställas. Ser vi då först på brevets yttre – kuvertet eller i tidigare epoker utan- skriften på själva brevpapprets yttersida – kan man där finna poststämplar som av- slöjar avgångsorten (som ju nödvändigtvis inte behöver vara identisk med brevskri- vares hemort). I äldre tid fanns postkontor i städerna eller i större tätorter, varför en brevskrivare kunde bo rätt långt borta från stämpelorten. Vanligtvis daterade man då ett brev på följande sätt ”Uddevalla och Gustafsberg d. 16 Juli 1841”. Genom läs- ning av brevens innehåll får man ofta håll- punkter som gör det möjligt att leta vidare i tryckt eller otryckt material. Om man inte själv bedriver forskning i just det arkiv eller den brevsamling man ordnar, är det en god regel att inte slösa bort mer tid på läsning än vad som är nödvändigt för att brevskrivaren skall kunna beläggas exakt. En viktig sak är självfallet namnteckningen, helst som den kan vara ett avgörande faktum vid en jämfö- relse i andra arkiv. Det samma gäller givet- vis hela handskriftsmaterialet. Lacksigill, som vanligen används för att försluta ett brev före kuvertets tillkomst kan ge ett upp- slag till namntolkning. En adlig person an- vänder gärna sitt släktvapen som sigill; i sådana fall gäller det att med hjälp av heral- diska handböcker söka reda på vilken släkt eller ätt det är fråga om. En borgerlig person skaffade oftast ett sigill där vederbörandes initialer flätats samman på ett inte sällan svårtolkat sätt. Har man sedan kommit så

långt till att namnet på brevskrivaren är klart, vill man kanske för upprättandet av ett komplett brevskrivarregister ha yrke eller titel, hemvist samt kanske t.o.m. födelse och dödsår för brevskrivaren. Därmed kommer vi över på frågan om identifiering av skrivare i tryckta eller otryckta källor.

Till en lång rad tryckta personhistoriska arbeten finns personregister, till biografier, memoarer och tryckta dagböcker. Har man då turen att finna en sådan bok som ansluter till den tid och den personkrets där vi har vår brevskrivare, är det kanske lättare att hitta denne i ett sådant verk. Till kännedom om olika rader av yrkeskategorier eller befolkningsgrupper har matriklar utarbetats. Det skulle föra allt för långt att här redogöra för hela den biografiska handbokslitteraturen, och här skall blott erinras om några

typer av uppslagsverk för att exemplifiera. Att adeln återfinns i Gustaf Elgenstiernas ättartavlor vet många, likaså att det för våra svensk stift så kallade herdaminnen, som innehåller biografier över prästerskapet och ofta familjeuppgifter till dessa. Den 1976 avlidne skånske personhistorikern Gunnar Bergström har t.ex. upprättat personregister till både Gunnar Carlquist, Lund stifts herdaminne del II:2-8, och till Anders Edes-tams Karlstads stift del 1-5. Olika skolors och universitets lärjungar finns i regel biograferade. Till Lunds universitets nationsmatriklar har landsarkivet i Göteborg upprättat ett ännu otryckt generalregister som finns kopierat på alla större arkiv och bibliotek. Gustaf Elgenstierna grundade 1912 den svenska släktkalendern, som ännu ges ut i hans efterföljd och innehåller en stor svit borgerliga släkter. Föregångare till El-

A VENYNS FOTKLINIK

Välkommen till en av de äldsta Fotklinikerna i Göteborg (etabl 1942) !

Vi erbjuder medicinsk fotvård, vårtfrysning, benvaxning, manikyr och fot/benmassage.

Vi i har även försäljning av presentkort och diverse produkter.
En fika och ett leende ingår alltid ! - Se våra fina omdömen på Eniro.se !

Jessica och Tove

Boka tid på tfn: 031- 16 92 87 - Geijersgatan 16, Göteborg

gerstierna var landsarkivarien i Vadstena Viktor Örnberg, som gav ut 14 band med omväxlande titel Svensk slegtkalender och Svenska Ättartal, till vilka landsarkivarien i Göteborg Gustaf Clemensson 1939 gav ett personregister, som 1976 utkom i nyutgåva på initiativ av GRS. Våra svenska statskalendrar, med rötter i 1700-talet, upptar ett genom seklerna skiftande personmaterial. Från början drogs gränsen synnerligen snävt så att endast de högsta befattningshavarna inom civil och militär stat medtogs. Vid mitten av 1870-talet tillkommer personregister till varje årgång och undan för undan blir personbeståndet utförligare, för att under 1960 och 1970-talen på nytt krympa i takt med statsförvaltningens väldiga utväxt, vilket medfört att man snart är tillbaka vid utgångsläget då endast chefsposterna innehavare redovisas. Det säger sig självt att personforskaren har mest glädje av en så fyllig presentation som möjligt. Av allmänna publikationer må till sist bara nämnas de icke oväsentliga årsvis utgivna personkällorna telefonkatalogen, handels-, industri- eller taxeringskalendern, militära rullor, föreningars och sällskapsmatriklar, kommunalmatriklar, yrkesmatriklar (läkare, jurister, ingenjörer, militärer, silversmeder, lantmätare).

Att redovisa och kommentera den stora mängd av personregister som finns på arkiv och bibliotek är givetvis omöjligt. Ovan nämnde Gustaf Clemensson har i "Donum Boethianum" 1950 skildrat tillkomsten av den stora registersamlingen i landsarkivet i Göteborg intill 1950, och hans son arkivarien Per Clemensson har på samma sätt fortsatt sin fars arbete, senast publicerat i Släkt och Hävd 1977. När det i övrigt gäller de otryckta källor som kan finnas på ett landsarkiv är kyrkoboksmaterialet den abso-

lut förnämsta källan, liksom bouppteckningarna i den mån man har tillgång till ett personregister. En statlig ämbets- eller tjänsteman som inte finns i tryckta matriklar kan man eventuellt belägga genom att plocka fram landsboken, det vill säga länets huvudräkenskapsbok för resp. år och i denna eller de så kallade landsboksverifikationerna studera avlöningsräkenskaperna.

Efter avslutat arbete kan så arkivmannen skiljas från sitt brevvarkiv där nu alla brev finns ordnade i förhoppningsvis alfabetisk följd efter brevskrivare och försedda med ett brevskrivarregister som bilaga till själva arkivförteckningen. På landsarkivet i Göteborg har man sedan fortsatt arbetet genom att successivt arbeta samman alla färdiga register till ett större generalregister som i färdig form på ett lättare sätt kan tjäna forskningen genom att snabbt ge svar på om arkivet har något brev från just den brevskrivaren som en forskare frågar efter. Detta register finns ännu så länge bara på kort.

Under årens och århundradernas lopp har mängder av brev blivit förstörda med rätt eller orätt. Allt vad som skrives förtjänar förvisso ej att gömmas, allt kan bara inte rymmas och förvaras. Men även för den som dagligen har att syssla med det förflutna i form av brev, detta vittnesbörd från en människa till en annan, är det en fascinerande tanke att just detta dokument har utsikter till att vittna om oss själva efter vår egen bortgång.

(Tidigare publicerad i Genealogisk Ungdoms Tidskrift 1979 - 2)

EFTERSKRIFT 2011

När ovanstående text nu på Per Clemenssons initiativ publiceras på nytt efter många

års vila, finns det skäl att kommentera den genom datautvecklingen helt förändrade forskningsutvecklingen. Den som idag sitter med brevidentifieringsproblem har till inte bara hela vår svenska kyrkbokföring fram till lagstadgad 70 års gräns, utan en rad nyttiga databaser till förfogande. Per Clemenssons - Kjell Anderssons handbok Börja Släktforska – genvägar till din släkts historia (2009) är i det sammanhanget den bästa nyckeln till den nya datavärlden.

När det gäller senare utkommen biografisk litteratur kan erinras om de båda supplementbanden till Gustaf Elgenstiernas ättartavlor (2008) samt en rad antingen nyttillkomna eller kompletterande band för de olika stiftens herdaminnen: Uppsala, Strängnäs, Lund, Göteborg, Karlstad, Härnösand och Luleå stift. Bland matriklar förtjänar särskilt att nämnas Ulf Anders-

sons 'THE ROYAL BATCHELORS CLUB 1970-1994', Anders Norbergs 'Enkammarriksdagen 1971-1994', Barbro Hellgrens 'Svensk Biografisk Veterinär matrikel 1-2' och Per-Ola Räfs 'Fårkonsulenter 1736-1764'.

Den intill 2010 fortlöpande sviten av Svenska Släktkalendern har i sin senaste årgång 2010 ett ackumulerat släktnamnregister för tiden 1885-2010. Under hösten 2011 beräknas jubileumsårgången utkomma.

Av nyare brevtgåvor erinras om Gunnar von Proschwitz 'Gustaf III:s brev' (1992), Johan Ekeblad 'Breven till Claes' (2006) med Sture Allens kommentar samt Gustaf Philip Creutz 'Brev' (2010) redigerade av Horace Engdahl m.fl.

Bengt O.T. Sjögren

*För ett Vackrare Hem ,
besök
vårt Konstgalleri*

GALLERI SCANDINAVIA

*Galleri Scandinavia, Berzeliigatan 14, Göteborg
Tel. 031 - 16 93 01*

Familjen Lindblom

Om hus och bygd

av Lennart Limberg

Riksföreningen Sverigekontakt kan glädja sig åt ett mångårigt samarbete med f. l:ste arkivarie Per Clemensson. Han är en drivande kraft i Göteborgs lokalförening, han har lett arbetet med att registrera och digitalisera Riksföreningens stora fotosamling och han är oundgänglig för vårt forskningsprojekt Göteborgs-Emigranten. Därtill är han en framstående släktforskare och har tidigare, tillsammans med Kjell Andersson, författat *Börja släktforska*, *Släktforska steg för steg* och *Släktforska vidare*. Dessa böcker har tillsammans sålt i 180.000 exemplar, en siffra som imponerar stort.

Nu är det dags för ett nytt grepp. Parhästarna Clemensson – Andersson har just utkommit med boken *Börja forska kring ditt hus och din bygd* på förlaget Natur och Kultur. Här blir det gården – fastigheten – huset – byn som är utgångspunkten i den historiska undersökningen. Med stor pedagogisk skicklighet lotsas läsaren till de många arkiv och databaser, som kan ge oss svar på våra frågor.

Goda råd

Vill man forska om sitt hus och sin bygd är man naturligtvis ivrig att kasta sig över de arkiv och myndigheter, som kan hysa intressanta pusselbitar. Författarna råder oss dock att börja med sådant som redan finns dokumenterat och våra allmänna bibliotek är därför en bra utgångspunkt. Där kan man finna relevanta uppgifter inte bara i böcker, utan många gånger finns också olika databaser att tillgå. Denna nya bok innehåller i sitt avslutande kapitel en värdefull förteck-

ning över det digitaliserade material som kan vara användbart: adresser till databasernas hemsidor samt på marknaden förekommande CD och DVD.

Läsaren får också tips om det kartmaterial som är oundgängligt i en forskning som denna. En del finns digitaliserat och kan hittas på nätet och annat finns tryckt på papper. En viktig milstolpe i den svenska kartans historia kunde noteras 1857, då generalstabskartorna över vårt land inte längre betraktades som hemliga utan gjordes offentliga.

Offentlighetsprincipen

En viktig förutsättning för all forskning i Sverige är att offentlighetsprincipen genomsyrar alla statliga och lokala myndigheter. Vi har tillgång till så gott som allt material som finns lagrat i de olika arkiven. Författarna till denna utmärkta handledning

tar fram det ena exemplet efter det andra på olika typer av information som kan sökas:

- Husförhörlängder kan berätta vilka som bott i huset
- Byggnadsritningar kan spåras
- Inspektioner kan ha företagits av olika myndigheter och synehandlingarna har bevarats
- Brandförsäkringshandlingar berättar om husen
- Bouppteckningar redovisar vad som kunde finnas inne i husen, osv, osv.

Alla framtagna exempel i denna bok är illustrerade med avbildningar av de aktuella dokumenten, vilket gör läsaren förtrogen med de olika typerna redan innan det egna sökandet tar sin början.

När våra städer utsattes för det stora rivningsraseriet på 1960- och 1970-talen utförde Nordiska Museet en inventering av ett antal svenska orter. Bebyggelsen uppmättes och dokumenterades, bostäder foto-

graferades och invånarna intervjuades. Om Du har tur kan just Ditt hus ha kommit med i det svepet.

Förutom stora insatser av Nordiska Museet hänvisar bokens författare till Länsmuseerna, som kan bjuda på oväntade godbitar. Och naturligtvis bör man samarbeta med någon av de 2.000 hembygdsföreningar som finns i Sverige. De har varit ivriga till att dokumentera sin bygds historia ner till minsta enskildhet och de är pålitliga kulturbärare.

Detta är en vacker bok med illustrationer i färg. Den är lättläst och överskådlig och ett utmärkt verktyg för varje nyfiken amatörforskare.

Bohuslän i augusti 2011.

Kjell Andersson o. Per Clemensson:
'Forska kring ditt hus och din bygd'
Medlemspris i GRS 200.- kr
(Ord. pris 250.- kr)

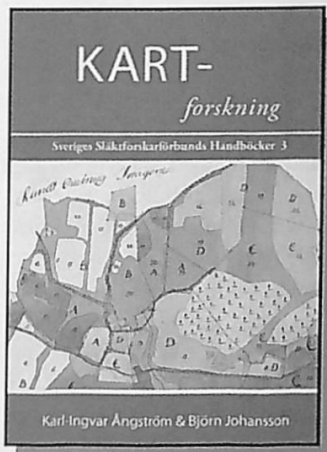
Kartforskning - Handbok 3

En ny handbok av Karl-Ingvar Ångström och Björn Johansson
från Sveriges Släktforskarförbund.

Båda författarna är välkända släktforskare som skrivit en inspirerande och informationsrik bok, hur man använder landets rikliga kartmaterial som hjälpmedel i sin släktforskning.

Boken innehåller även en CD-skiva med fördjupningsmaterial.

Släktforskarförbundets Handbok 3
Medlemspris i GRS 210.- kr
(Ordinarie pris 230.- kr).

Expedition vita bussarna

av Ewert Arwidsson

trewetrans@telia.com

Den 8 oktober hölls ett intressant föredrag om de Vita bussarna av Sune Persson, docent vid Statsvetenskapliga institutionen i Göteborg. Föredraget anordnades av Riksföreningen Sverigekontakts lokalavdelning i Göteborg på Volvo Museum ute vid Arendal. Medlemmarna i GöteborgsRegionens Släktforskare var även inbjudna till föredraget. Totalt omkr. 70 personer deltog. Dessutom hade den enda kvarvarande, rullande bussen, som finns på Volvomuseet körts fram, så vi

kunde besöka och fotografera den. Sune Perssons bok i ämnet, som förmodligen är lika spännande som hans föredrag, finns nu i pocketutgåva.

Efter dansk och norsk lobbyverksamhet gentemot Sveriges regering påbörjades en planering för att rädda cirka 15 000 skandinaver, som i andra världskrigets slutskede satt i koncentrationslägren i de tyskkontrollerade områdena. Detta uppdrag var grundbulten i den hemliga överenskommelse svenskarna så småningom fick med Heinrich Himmler, Reichsführer SS, inrikesminister och chef för hemliga polisen Gestapo, även om han inledningsvis endast godkände omflyttning av fångarna till lägret Neuengamme utanför Hamburg. För att kunna förflytta sig i det tyska området och hämta ut fångarna i de ännu bevakade lägren krävdes en fullmakt. Denna fullmakt var emot Hitlers order, som krävde likvidering av alla fångar. De allierade gav inga garantier om fri lejd, men eftersom de flesta förflyttningarna skedde i den brittiska zonen, lovade de att visa hänsyn.

Under månaderna mars och april 1945 genomförde Svenska Röda Korset därför en av Sveriges regering initierad räddningsaktion, vilken leddes av greve Folke Bernadotte. Namnet Vita bussarna kom sig av att de svenska militärfordonen målades vita, samt försågs med röda kors och svenska flaggor på taket, på sidorna, samt röda kors fram och bak, för att de inte skulle bli tagna för militära mål av de allierade. Under slutskedet missbrukade tyskarna vitmålade fordon, vilket medförde att svenska och danska enheter beskötts av de allierade. Detachmentet bestod av tre sjukvårdsplutoner med vardera 12 bussar, en transportpluton med 12 lastbilar, en intendenturpluton samt tross med kock, verkstads- och sjukvårdsutrustning. Personalstyrkan var 250 man, vilket var

det antal tyskarna medgav, och bemanningen löstes genom att den svenska försvarsmakten ställde frivilliga anställda och värnpliktiga till förfogande. I början av april återvände delar av enheten till Sverige. Kvar stannade 130 man i två plutoner om 12 bussar vardera. Nu tillkom danska resurser med personal och ambulanser, vilka ställdes under Svenska Röda korsets ledning. Förstärkningen uppgick till 450 personer samt 90 bussar, 10 ambulanser, 10 lastbilar, 5 personbilar och 5 motorcyklar.

Skandinaviska krigsfångar hade högsta prioritet, men också svenska kvinnor och barn som bodde i Tyskland skulle hämtas. Om möjlighet fanns, kunde man dessutom ta med andra. Räddningsaktionens syfte och Folke Bernadottes roll har senare ifrågasatts.

Förarplatsen

Expeditionen var ett djävrt och farligt vågspel. Den genomfördes under en kaotisk tid i en krigszon utan något folkrättsligt skydd. Det är dock viktigt att förstå, att fullmaktens tillstånd måste följas för att inte äventyra operationen. Beslut fattades efterhand och efter vad som blev möjligt, så som krigssituationen utvecklade sig. Det är lätt att föreställa sig, hur de enskilda ansvariga på stående fot och utan möjlighet att fråga någon överordnad till råds, tvingades fatta beslut, som i efterhand kan tyckas svåra att förstå. Det handlade om att rädda människoliv och det gavs bara en chans.

I ett senare skede, då de ursprungliga uppgifterna var lösta, blev resorna allt djävare och farligare. En expedition företogs till Theresienstadt fem mil norr om Prag. Kolonnen lyckades med knapp nöd ta sig igenom flaskhalsen i Sydtyskland och man hörde kanondundret från både väst- och östfronten. Den sista resan gick till Ravensbrück utanför Berlin, där ett antal fransyskor hämtades.

Uppgifterna om hur många som räddades med de Vita bussarna har varierat kraftigt.

Röda Korset uppger att cirka 15 500 människor räddades ur tyska koncentrationsläger, cirka 7 800 var skandinaver, 6 841 polska medborgare och minst 4 000 av de räddade var judar. Dessutom hämtades cirka 1 500 svenska kvinnor och barn med tyskt medborgarskap till Sverige. Efter den tyska kapitulationen räddades ytterligare 10 000 människor i maj och juni 1945.

Bårinredning

Räddningsaktion med de Vita bussarna har genom åren skildrats i många böcker, uppsatser och skrifter. Motstridiga uppgifter har förekommit. Rollfördelningen mellan de olika aktörerna har ifrågasatts och debatterats. 1995, då den 50-åriga sekretessen löstes för Utrikesdepartementets handlingar blev stora mängder tidigare hemligstämplat material till-

gängligt för forskning. Det finns register över personalen som deltog, men det är mera tveksamt om namnen på de räddade.

Fordonen

Bussarna återfick sin gamla kamouflagemålning och användes på olika förband fram till 1973, då de uttrangerades. Av idag totalt fem bevarade bussar finns två i Sverige. Bernadotteföreningen köpte tre bussar i samband med uttrangeringen, som skänktes till Röda Korset i Sverige, Norge och Danmark. 1983 hittades ytterligare en buss och 1990 ännu en. Den senare renoverades av Volvo och Hägglunds och skänktes till Israel, där den står uppställd på Yad Vashemmuseet i Jerusalem.

Tekniska data

Fordonstyper: lastbil LV127; bussar LV127, B10 (militär beteckning *Sjuktransportbuss 702*) och B20 (*Sjuktransportbuss 701*). Valet av robusta fordon av standardtyp, var en bidragande orsak till få oförutsedda driftsstopp.

Karossleverantörer för bussarna: ASJ – AB Svenska Järnvägsverkstäderna i Linköping och Hägglund & Söner i Örnsköldsvik

Motor: Volvo FC. Rak sexcylindrig motor, i grundutförande avsedd för bensindrift. 4,39 liters cylindervolym, effekt 90 hk vid 3 000 varv/minut.

Drivmedel: Motyl (en blandning mellan bensin och alkohol) – medfördes i trossen

Växellåda: 4-växlad, osynkroniserad. Bromsar: Hydrauliska fyhjulsbromsar

Marschhastighet: cirka 70 km/timme

Totalvikt för lastat fordon: LV127 6 600 kg; B10 7 000 kg; och B20 8 000 kg. Fordonen gick dock ofta överlastade.

Tillåtet antal passagerare. 25 st. Enligt uppgift pressade man in 98 personer vid en av de sista resorna!

Litteratur

Sune Persson:

Vi åker till Sverige - De vita bussarna 1945, Rimbo: Fischer & Co(2002)

Röda Korset:

De vita bussarna, Röda korset - Humanitetens hus, Malmö, odaterad broschyr

Åke Svensson:

De vita bussarna, Svenskt Militärhistoriskt Bibliotek / Quarnberget Förlag (2007)

Aktuella nyförvärv till GRS bibliotek

Sveriges Medeltid, kulturhist. skildring, 3 band
av Hans Hildebrand.

Äldre Västgötalagen och dess bilagor, 2 band,
av Per-Axel Wiktorsson.

Svenska män och kvinnor, 8 band, 1942-1955

Svensk biografiskt lexikon, 9 band

Timmermansämbetet i Stockholm före 1700, 2 band av Werner Pursche

Norsk biografisk leksikon, 19 band, 1923-

Svensk etymologisk ordbok av Elof Hellquist

Svenskt dialektlexikon av Johan Ernst Rietz

Beställningar

från GöteborgsRegionens Släktforskare

kan göras per telefon: 031- 13 12 26, måndag - fredag kl. 10 - 14, eller
med brev: Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg.

E-post g.r.s@telia.com

Beställningar hämtas på expeditionen under tider som ovan.

Ring dock först för att kolla om lokalen är bemannad.

Vid brev försändelser tillkommer porto och emballage.

Västanbladet, lösnummer	20.- kr
Antavla, 40x60 cm, 7 gen. / halvrund 50x100 cm, 9 gen.	20.-
CD Ulrika Kullgrens Stamträd	150.- (medl.pris 50.-)
CD 41 Handskrifter 2005	230.-
CD Göteborgs Domkyrkoförsamlings kyrkobok 1669-1671	150.- (medl.pris 50.-)
CD Databasen Emigranten 2006 Populär	350.- (medl.pris 300.-)
DVD Sveriges dödbok 1901-2009	625.- (medl.pris 525.-)
CD Sveriges befolkning 1880	600.- (medl.pris 540.-)
CD Sveriges befolkning 1890	595.- (medl.pris 495.-)
CD Sveriges befolkning 1900	640.- (medl.pris 560.-)
CD Sveriges befolkning 1970	595.- (medl.pris 495.-)
CD Sveriges befolkning 1980	595.- (medl.pris 495.-)
DVD Sveriges befolkning 1990	560.- (medl.pris 500.-)
CD Begravda i Sverige	595.- (medl.pris 495.-)
Andersson-Clemensson: Börja släktforska	225.- (medl.pris 190.-)
Andersson-Clemensson: Släktforska steg för steg 2005	250.-
Andersson-Clemensson: Släktforska vidare	300.-
Andersson-Clemensson: Forska kring ditt hus och din bygd	250.- (medl.pris 200.-)
Andersson-Clemensson: Your Swedish Roots	250.-
Göteborgs-Emigranten del 1,2,3,4,5, 6: och del 7	à 50.- kr , 100.- samtliga 350.-
Göteborgskarta år 1883. Format A3. Färg, terr. församlingar	100.- (medl.pris 50.-)
Göteborgskarta år 1807. Format A 3. Svart/vit, roteindelning	100.- (medl.pris 50.-)
Göteborgskarta med förstäder år 1885. Format A 3. Färg.	100.- (medl.pris 50.-)
T Rosvall / A-L Hultman: Emigrantforskning	215.- (medl.pris 195.-)
E Reuterswärd: Fader okänd	215.- (medl.pris 195.-)
K-I Ångström / B Johansson: KART-forskning	230.- (medl.pris 210.-)
Löf: Göteborgs Fotografer	200.-
Ryberg: Västgötaminnen i ord och bild	200.- (medl.pris 180.-)

LANDET RUNT ur olika medlemsblad

Joel Holger redogör här kortfattat för ett urval läsvärda artiklar i andra föreningars medlemsblad.

G R S byter Västanbladet med omkr. 60 st andra föreningars tidningar och dessa finns tillgängliga att läsa i G R S bibliotek.

ANGRIPEN. Malmö Släktforskarförening
Nr 2/11. Klas Larsson berättar om 'Lärarinnan fröken Lagerlöf'. Selma Lagerlöf bodde i Landskrona åren 1885-1897. Hon var lärare vid stadens flickskola. Under denna tid skrev hon Gösta Berlings saga, för vilket hon fick 1.a pris i tidningen Iduns romanpristävlan 1890.

ANKNYTNINGEN. Nyköping-Oxelösunds Släktforskarför.

Nr 2/11. Kerstin Jonmyren anmäler två böcker av Håkan Norén vilka behandlar Nyköpings historia: Del I. 'Inte bara gästabad' (2004) och Del II. 'En ny stad växer fram' (2010).

Nr 3/11. 'Släktforskarlagarna i Norrköping' skildras utförligt av Håkan Linderyd.

AROSIANA. Västerås Släktforskarclubb.

Nr 2/11. Ingemar Widestig klarägger problemen med 'Oäkta barn', vilka i allmänhet hade okänd fader. Exempel anges med källförteckning. - Kabinettskort (11x14 cm) och visitkort (6x9 cm) var populära omkr. 1860-1910 skriver Sven Olby.

ARTE ET MARTE. Riddarhuset Stockholm

Nr 1/11. 'Ädel adel eller brutala busar?' frågar sig Bo Eriksson och berättar om bl a Pontus De la Gardie (-1585) och Ebba Brahe (1596-1674); en invandrad adelsman och en företagsam kvinna. - 'Vem är adlig?'. Erik Tersmeden redogör för vilka som tillhör de på Riddarhuset introducerade ätterna.

BORÅS SLÄKTBLAD. Borås Släktforskarförening.

Nr 87 Juni 11. Gerd Röländer anmäler en ny bok 'Årstafrens dolda dagböcker' av Kristina Ekero Eriksson. Årstafren Märta Helena von Schnell, född Reenstierna, började skriva sin dagbok 1793 och höll på nästan 50 år. Ett

omfattande tidsdokument. - Forts från föreg nr 'Kyrkobyggare från Sandhult och deras byggen'. En detaljerad byggnadsbeskrivning hur man uppförde sina stenkyrkor.

Nr 88 Sept.11. Gerd Röländer har skrivit om '1834 - första koleraepidemin'. Hur man förberedde sig i Torp sn på Tjörn med att planera inför en kommande epidemi. Sundhetsnämnden skrev utförligt protokoll. Men koleran hemsökte inte denna gång socknen. - Lars-Gunnar Carlsson skriver 'Något om koleran i Borås' året 1834.

DALFOLK. Dalfolk, Släkt-, Hembygds- o. Emigrantforskarförening

Nr 2/11. Sune Björklöf, Lars Storén och Olle Daniels berättar om Sverige vid tiden under andra världskriget. Det handlar om mobiliseringen och beredskapstiden, bl a klipp från inkallades dagböcker, om ransoneringar av livsmedel, bränslen mm, om Krylbosmällen (ett ammunitionståg exploderade) samt lottarörelsen och kvinnornas stora och nya insatser i samhället. - Sune Björklöf berättar även om '91:an Karlsson'. Serien som föddes redan 1932 och blev egen tidning 1956. Den har givit manus till 9 st filmer.

DISKULOGEN. Föreningen DIS

Nr 93 Juni 11. 'Med kameran i arkivet'. Josefina Nilsson skriver om vad för möjligheter som finns och krav som ställs när man vill ta bilder av arkivalier. - Presentation av Svensk arkivinformation SVAR, Arkiv Digital och Ancestry/Genline. - Eva Dahlberg lär oss att lägga in s k 'Buggfixar' i register, dvs uppdateringar av sökprogram i CD- och DVD-databaser, även t ex i Sveriges dödbok 1901-2009 och Sveriges befolkning 1990.

Nr 94 Sept. 11. Numret handlar mest om Släktforskar dagarna i Norrköping i aug. 2011. Flera föredrag refereras: 'Genetik och genealogi' av Olof Cronberg, 'Källhänvisning' av Michael Lundholm, 'Ålderdom och minnet' av Bodil Jönsson, 'Släktforskning på Island' av Steingrímur Jónsson, 'Fader okänd' av Elisabeth Reuterswärd, 'Invandrarna byggde Sverige' av Anders Johnson samt 'Saint Barthélemy' av Roger Richter.

HALLANDSFARARES INFORMATION. Hallands Släktforskarförening

Nr 93 Sept. 11. Inger Gärdfors i Laholm berättar om sin omtyckta farmors mor, barnmorskan Ingrid Larsdotter Ullman (1858-1932), som hjälpte omkr. 4.000 barn till världen.

INLANDET. Inlandets Släktforskarförening (Bohuslän)

Nr 2/11. Numret handlar om Stora Kråkerön i Lycke sn, som hade ett 50-tal invånare (under 1800-talet), men betydligt fler under sillfiske-

perioderna. Idag är det endast en "sommarö". - Siv Alexandersson ger en finstämd minnesbild av sina farföräldrars guldbryllöp år 1951.

MIMERS BRUNN. Vätteljusset. (Västergötland).

Nr 3/11. Mycket läsvärt om Västergötland! - 'Munkängarna på Kinnekulle'. Idag naturreservat, men med anor från 1700-talet. - 'Ätten Stenbocks gravkor' från 1610 på Långhems gamla kyrkogård. - 'Skärgårdens öar: Käringön'. - 'Avrättningsplats i Munkedal'. - 'Karolinen i Getinge': som fånge i Tobolsk i Sibirien reste Philip Johann Strahlenberg ändå runt och kartlade landet. - 'Göteborgs Kex, Sveriges tidigaste kexfabrik' anlades i Kungälv 1888. - 'Comediehuset på Sillgatan'. Göteborgs första offentliga teater startade 1779 i hörnet till Nedre Kvarnbergsgatan och fanns kvar på 1830-talet. - 'Vägen mellan Skara och Lödöse': en mycket viktig trafikled under medeltiden.

Nr 4/11. 'Fallens dagar - då och nu'. Ester O'Hara berättar om Fallens dagar i Trollhättan.

Bläck och Toner

för din Skrivare

Original, Pirat och Återfyllda

pappershornan.se

Aschebergsgatan 40 031-204206

Attraktionen började 1959 och blev en succé och över 30.000 personer besökte staden. Numera hålls festival i tre dagar. - 'Från malsten till moderna kvarnar'. Här beskrivs väderkvarnar av typ stolpkvarn, holkkvarn och hättkvarn. - Lars Lindqvist skriver om 'Forstena kyrka - invigd till den heliga gravens ära'.

NJUDUNGEN. Njudungs Släktforskarför. (Småland)

Nr 3/11. En artikel med mycket fakta: 'Hur jag hittade släkten i Amerika'. Ulf Björkdahls anfäder utvandrade 1867-87. Han letade i Ancestry, Family Search (mormonerna), Vital Records, US Search och White Pages och fick flera kontakter i USA.

PLF-NYTT. Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum Oskarshamn

Nr 98 Aug.11. 'Kalmarkriget 1611-1613 - ett bittert 400-årsminne'. Anders Rotviker berättar (i två avsnitt) att Christian IV av Danmark först förklarade Sverige krig. Efter många turer slöts så småningom fred i Knäred med vår kung Gustav II Adolf 1613. I denna ingick bl a att vi skulle betala Älvsborgs andra lösen.

SLÄKTBANDET. Eksjöbygdens Släktf.för.

Nr 71 Sept.11 En mycket fullständig artikel om begreppen 'Skatte-, krono- och frälsebönder samt torp och torpare'.

SLÄKTHISTORISKT FORUM. Sveriges Släktforskarförbund

Nr 4/11. 'Nytt migrationsarkiv över utvandringen till Tyskland' 1866-1914, är en ny databas utförd av Blekinge Släktforskarförening. Ännu ej helt komplett. www.blekingesf.se/vararegister/migrationsregistret - Mats Karlsson skriver om 'Släktgården' och lämnar flera exempel. En släktgård definieras som: En jordbruksfastighet, som varit i släktens ägo i minst 200 år. - Jan Guillous nya romansvit presenteras. Första delen 'Brobyggarna' omfattar tiden 1901-19, vars inledning återges i numret. - Peter Pettersson berättar om hur Sveriges Släktforskarförbund bildades för 25 år sedan. Håkan Skogsjö inter-

vjuas.

SLÄKTSPEJAREN. Vasanejdens Släktf. (Finland)

Nr 6/11. Leif Paulin skriver om 'Egenheter hos karelska släktnamn'. Många namn härifrån är fågelnamn. Men även däggdjurs-, fisk-, och växtnamn är vanliga.

UDDEVALLA-BLADET. Uddev. Släktforsk. Nr 3/11. Lennart Melin skriver om

'Sillfiskeperiodernas påverkan på befolkningen i Bohuslän'. De stora sillfiskeperioderna inträffade 1556-1585 samt 1752-1808. Under dessa årtionden sökte sig stora grupper av nya människor till Bohuslän. - 'Expedition Antarktis'. Ett brev från en besättningsman berättar om strapatserna vid Otto Nordenskjölds expedition 1902.

VÄRMLANDSANOR. Värmlands Släktforskarförening

Nr 3/11. Hans Hanner ger en inblick i det namnregister kallat 'Inrikes pass', som Genealogiska Föreningen nu håller på med att utarbeta. Det omfattar såväl utfärdade pass (av länsstyrelserna) som gästgiveridagböcker. Arkivmaterialet är hittills relativt utforskat. - Lars Gunnar Sander redogör för det 'Skolarkiv' från de värmländska skolorna, vilka förvaras på Värmlandsarkiv i Karlstad.

VÄSTGÖTAGENEALOGEN. Västgöta Genealogiska Förening

Nr 2 Juni 11. Tema: "Utblick mot Östergötland". Lisbeth Svahn o. Inger Holmquist ger en bred presentation av landskapet Östergötland: Industristaden Norrköping, Bruk, Kloster, Flyghistoria och Kända personer.

Nr 3 Sept. 11. Tema: "Fattigvård". Lisbeth Svahn och Inger Holmquist (återigen) berättar om 'Fattigvård i Sverige' och Kjerstin Olofsson om 'Fattigdomen i Göteborg' samt Lennart Larsson om 'Barnhusbarn i Stockholm'. En imponerande mängd information om detta led-samma ämne.

Forska med GRS datorer - på Erik Dahlbergsgatan

Sveriges dödbok nr 5: 1901-2009

Kullgrens stamträd

Göteborgs Gustavi Domkyrka 1669-71

Sveriges befolkning 1880, 1890, 1900, 1970, 1980 och 1990

EMIBAS 2005

Emigranten Populär 2006

Historiska stadskartor

Klara församling, Stockholm

Smeder i Värmland och Dalsland

Svenska Gods och Gårdar, Hallands, Skaraborgs, Älvsborgs län

Register till mantalsböcker 1800-1875

DVD Häresekononiska kartor

DVD Begravda i Sverige

DVD Öckerö socken 1895-1939

DVD Släkthistoriskt Forum 1982-2010 samt Genealogisk Ungdom 1977-1981

DVD Göteborgs Industrikalender 1850-1899

Skånska dragoner, husarer o. infanterister
Svenska ortnamn

1970, 1980 och 1990

Svenskt Biografiskt Lexikon A-Rettig

Register Släkt och Hävd 1950-1999

41 Handskrifter 1339-1926

Kyrkobokshistorik

Söder-skivan, Södermalm, Stockholm

Skaraborgs, Älvsborgs län

DVD Gamla stan, Stockholm

DVD Kungsholmen, Stockholm

DVD Smedskivan 2009

GENLINE - ANCESTRY - AD OnLine - SVAR

(ring och boka tid)

GRS styrelse ser det önskvärt att ha möjligheten att någon gång komma i kontakt med medlemmarna även i tidsglappet mellan Västanbladets utgåvor. Vill du ha sådan information ber vi om din e-postadress.

Skicka den med ditt namn till info.g.r.s@telia.com

GöteborgsRegionens Släktforskare Bibliotek och Forskarplatser

Erik Dahlbergsgatan 36 B, 411 26 Göteborg,

har öppet alla vardagar måndag till fredag kl. 10.00-14.00,

måndag, onsdag och fredag: Ingela Martenius.

tisdag och torsdag: tisdags- resp. torsdagsgrupperna t.o.m. 15 dec.

Dessutom öppet torsdag e.m. kl. 14.00-19.00 med Ingela Martenius.

Ring dock alltid först och kolla bemanning samt lediga forskarplatser.

Öppet även **1 timma före varje föreningsmöte** på Erik Dahlbergsgatan.

Tel. 031-13 12 26

E-post: g.r.s@telia.com

PlusGiro 24 23 85 -3

Hemsida:

www.genealogi.se/grs/